

2008 йил – Ёшлар йили ЁРУҒ, ЁРКИН КУНАР ШУКУҲИ

Мамлакатимиз раҳбари ташаббуси билан иқтидорли қызларни кашф этиш, рағбатлантириш, уларнинг келгусидаги фаолиятини кўллаб-куватлаш мақсадида таъсис этилган Зулфия номидаги Давлат мукофоти кўплаб истеъод соҳибаларининг камолоти йўлида қанот бўлиб хизмат қиласоқда. Президентимизнинг 2008 йил 29 февралда қабул килинган "Ёшлар йили" давлат дастури тўғрисида"ги қарорига кўра, иқтидорли қызларни аниқлаш, юртимизнинг изланувчан, ташабbusкор ёшлини каторида уларнинг ҳам ҳайтий манбаатларини таъминлаш ва химоялаш борасидаги ишлар кўлами тобора кенгаймоқда. "Туркестон" саройдада бўлиб ўтган 8 марта байрами тадби-

рида Президентимиз Ислом Каримов қарорига мувоғиқ аъло хулиқ, зукколиги, ўқишидаги мудаффакиятлари, ташаббускорлиги билан ноёб истеъодини наёмён этаётган ҳамда адабиёт, маданият, санъат, фан ва таълим соҳаларида алоҳида ютуқлари учун Қарақалпогистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шахрининг иқтидорли қызларига Зулфия номидаги давлат мукофотлари топширилди.

СУРАТДА: Зулфия номидаги Давлат мукофоти соҳибалари:- Несибели Мамбетирзаева - Қарақалпогистон давлат университети қошидаги 1-академик лицеининг 3-курс талабаси; Рушона Рустамова - Андижон мухандислик-иктиносидиёт институтининг 2-курс тала-

баси; Умида Раҳмонова - Бухоро вилояти Ромитан туманидаги 41-иктиносослашибирлиг мактаб-интернатининг 11-синф ўқувчиси; Юлдуз Ҳамракулова - Жиззах политехника институтининг 2-курс талабаси; Нилюфархон Аббосхонова - Қарши давлат университетининг 2-курс талабаси; Сарвоноз Бекбутаева - Навоий вилояти Навбахор туманидаги 17-умумий ўрта таълим мактабининг 11-синф ўқувчиси; Севара Алижонова - Намangan вилояти Учқурғон туманидаги 6-иктиносослашибирлиг мактаб-интернатининг 11-синф ўқувчиси; Рушана Амонова - Самарқанд вилояти Жомбор туманидаги 23-умумий ўрта таълим мактабининг 9-синф ўқувчиси; Мафтұна Исақова - Сирдарә вилояти Гулистон туманидаги

27-иктиносослашган мактаб-интернатининг 11-синф ўқувчиси; Гулнисо Сайдалиева - Термиз давлат университети қошидаги Термиз академик лицейининг 3-курс талабаси; Дурдана Абдуманопова - Жаҳон иқтиносидиёт ва дипломатия университети қошидаги академик лицейининг 2-курс талабаси; Нозимахоним Холиковна - Фарғона вилояти Риштон туманидаги 27-умумий ўрта таълим мактабининг 11-синф ўқувчиси; Гулноза Умирова - Хоразм вилояти Урганч шаҳридаги 5-умумий ўрта таълим мактабининг 9-синф ўқувчиси; Юлдуз Файзий - Алишер Навоий номидаги "Нафис санъат" йўналишига иктиносослашибирлиг республика мактаб-интернатининг 11-синф ўқувчиси.

ЁШЛАР ҲУНАР ЎРГАНИШМОҚДА

Мураббий Саодат Кулмуродова талаба-ларга тикувчилик касбини ўргатмоқда.

Кашқадарё вилояти Дехқонобод туманидаги қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежида 9 та йўналиш бўйича 600 нафардан ортиқ ёшлар ўқиб, ҳунар ўрганишмоқда. Коллеж директори Алишер Нуриллаевнинг таъкидлашича,

уларнинг малакали мутахассислар бўлиб этишишлари учун имларро хоҳида барча шароитлар яратилган. Замонавий, кенг ва ёруғ хоналарда компьютерлар билан ишлётган қишлоқ ёшларига қараб ҳавасингиз келади. Саодат Кулму-

радова ҳамда Назокат Рўзиева-лар раҳбарлик киладиган тикувчиликни мукаммал эгаллаб олди.

родова ҳамда Назокат Рўзиева-лар раҳбарлик киладиган тикувчиликни мукаммал эгаллаб олди.

Шавкат СУЛТОН

Оиламиз меҳмони файласуф-фан доктори, илмий жамоа сардори ва оила бекаси Нигина Арслановна Шермуҳаммадова.

- Нигина Арслановна, "фалсафа оламида қандай кириб келгансиз?", дея сиз билан сұхбатимизни бошласак...

- Ешлигидан файласуф бўлишин орзу қилганин. Сабаби оиламида кўпчилик шу соҳада ишлар ва мен уларга ҳавас қиласр эдим. Тарих ва адабиётга қизиқар, баъзида шеър ва хикоялар ёзар эдим.

нинг "Сен эглайсан, мен бунга ишонман", деб айтган сўзлари менга доим куч бағишилган.

- Энди қасбий фаолиятнинг ҳақида гапирсангиз?

- Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Милий университети фалсафа факультети "Фалсафа ва фан методологияси" мудири сифатида илм-фан хизматидаман. Кафедрамиз 2002

- Ҳаётингизда илм, оила ва жамоат ишларини қандай мувофиқлаштирасиз?

- Мен учун мана шу уч бирликда энг муҳими ойладир. Мен оила бекаси, фарзандларимнинг онаси эканлигимни ҳис кильмаганимда илм-фан ва жамиятда ўз ўрнимни топа олмаган бўлардим. Агар оиласа бўлмаса менга бошқа ютукларим ҳам татимаган бўларди.

Оиласам бу ҳаётимдаги энг катта ютуғимдир. Илм ва жамиятдаги фаолиятим эса оиласа билан ҳамоҳанг. Ҳамма аёллар учун ҳам шундай бўлиши керак деб ўйланмай. Аёл оиласа деб ўзлигидан кечмаслиги, ўзим, жамиядаги қасбим деб оиласини ўйқотмаслиги керак. Бунинг

ли, меҳрли, иккинчисининг эса қаҳри қаттиқроқ. Мен уларнинг бирига бир хил, иккинчисига бошқа хил тарбия бермайман, бирор уларнинг табиатини ҳам унутмасликка ҳаракат қиласаман. Инсонда шундай турға сифат, фазилатлар бўладики, она меҳри улар ойда ожиздир. Шунинг учун мен болаларимга уларнинг фазилати нутқат-назаридан ёндошишга, бир-биридан ибрат олишга ўргатаман.

Фарзанд тарбияси унга овқат бериш, вактида ухлаши ёки моддий таъминлашни эмас, балки унга шахс сифатида муносабатда бўлиш, унинг фикри билан ҳисоблашишини талаф қиласади. Болага ёшлигидан хушумо-малалик, яхшилик, саҳиълик,

ларим борлиги -бу менинг қасбий фаолиятимдаги энг бинчни ютуғимдир. Буғун ўзбек фалсафасини бутун жаҳон таниётланлиги ва бунда менинг озигина бўлса ҳам ўз хиссам борлигидан фархланаман. Катор халқаро конференцияда

ОИЛАМ— ЭНГ КАТТА ЮТУҒИМ

ишилда ташкил қилинган. Мутахассислар тайёрловчи кафедра сифатида ёш бўлишига қарамасдан салмоқли ишлар амалга оширилди. Йилдан-йилга кафедрамизда тайёрланган ўзбек ва рус тилидаги ўқув адабиётлари сизни ортиб бормокда.

Касбий фаолиятимда ишга маъс-

улитият бирламчи ўринни эгалайди. Кафедра сардори сифатида турил ёш ва ҳар хизматидаги жамоа амаллари орасида соғлом мухитни сақлаш маъсулитият энг асосийидир.

Менимча, дигоригидан кучли дард йўқ. Кафедрагидагиларнинг кўнглига қараб иш юритишига, дилозорликка йўл қўйилмасликка ҳаракат қилиш билан бир қаторда талабчан ва қаттиқўл бўлиши қийин. Ёш ўқитувчилардан умидим катта, уларга кўлимдан келган ёрдамни беришга, ўргатишига ҳаракат қиласаман. Ўзим она бўлиб фарзанд тарбияси ниҳоятда мурakkab жараён эканлигини ва бунда ота-онанинг тенг масъулитигини англадим.

Фарзанд тарбияси мурakkab масала. Юкорида айтиб ўтганимдек иккиси фарзанднинг онаси. Иккиси иккиси хил дунё. Бирни жуда ҳам юмшоқ табиат-

бағрикенглик каби ижобий фазилатларни сингдириш, ўғрилик, ўғлончилик каби салбий иллатлар ва уларнинг оқибатларини ёрқин мисоллар билан тушунитириш лозим. Эртакни шунчаки айтиб бериш ёки ўқиш эмас, балки унинг мазмунини болага тушунитириш ва уққанлигини англаш ҳам мухимдир.

Биз фарзандларимизга энг оддий нарсалардан ҳам қуонишни, миннатдор бўлишини ўргатишмиз лозим.

- **Хукуматимиз томонидан олиб бориляётган ҳар қандай ислоҳотлар замираиде аёлга ўтибор масаласи устувордир. Бу сезизнинг ҳаётингизда ўз аксини қандай топиб келяпти?**

- Аёлларга ўтибор масаласи ва унинг самараси касбий фаолиятимда эришган ютукларим билан чамбарчас боғланиб кетгандир.

Ақли, мақсадини билган ва ана шу мақсадга эришиш учун тинимиз изланётган шогирд-

ўзбек файласуфларининг бир вакиласи сифатида иштирок этанимнинг ўзиёк катта бир ютуқидир. 2006 йилда жаҳоннинг 56 мамлакатининг 500 дан ортик муаллифлари иштирокидаги Глобалистика-халқаро энциклопедик лугатнинг муаллифларидан бирни эканлигим ҳам ўтироф этилган ёзбиронинг ҳаётимда акс топиб келаёттанига бир мисодир.

- **Оила қадрият сифатида ўтироф этилаётган бир пайтда ёш оиласарларнинг ажралиши ҳолатлари кўпаймокда...**

- Оиласий муносабатлар гул каби доимий ўтиборни талаф килади. Гулнинг сувини тезиз тозалаб, парвариш қўлсантириш ўзок вақт сакланни туради, акс холда тез сўйиди. Худди шу каби оиласарнинг барча аъзолари бир-бирига ён босиши, арзир-арзимас дилозорликларга йўл қўйилмаслиги керак. Зоро тома-тома кўл бўлур, деганларидек, дил-оғриғи кучайиб, меҳр сусайди, оқибатда оиласи барбод бўлади.

- **Сұхбатимиз сўнгига "Оила ва жамият" мухлислари тилакларингиз...**

- Азиз муштарилиларга энг аввало соғ бўлиши, сўнг эса умринг ҳар бир дақиқа, соняси қадрига етиши, ҳалол меҳнати, оиласига меҳр-оқибати билан мазмунли умр кўришларини истайман.

**Малоҳат МўМИНОВА
сұхбатлашди.**

ҲОВЛИДАГИ МЎЖАЗ ГУЛХОНА

Қашқадарё вилояти Якабоғ шаҳридан Гуломовлар хонадонига ташриф бўйсиз, ўзингизни бояи Эрамда ҳис этасиз.

Асли мутахассислиги қурувчи-муҳандис бўлган Гулнора опа кўп ийлар курилиши ва ободонлаштириш соҳасида меҳнат қиласи. Нафакага чиққач, ҳовлисида мўйжазгина иссиқхона ташкил этиб, гуллар парваришлай бошлади.

- Махалламиз хотин-қизлари Гулнора опадан хурсанд, - дейди "Янигубод" ма-

ҳалдошларга совға қилиб туради. Бугунги кунда ушбу хонадонда 500дан ортик турли анвойи гуллар парваришланмоқда.

Инсониятни ҳар қандай тушкунликдан гўзаллик куткаради. Бу бехиз айтилмаган. Гуломовлар хонадонидаги гуллар кишиларни эзгуликка, гўзаликка етаклаётган бўлса ажаб эмас.

**Шавкат СУЛТОНОВ,
Қашқадарё вилояти,
Якабоғ тумани.**

Ушбу саҳифа Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва Ахборот агентликларини кўлла-куватлаш ва ривожлантириши жамоати фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди. Лойиҳа номи: "Оналия ва балалик муммалолари, Хотин-қизларнинг мамлакат ижтимоий-сийосий ҳаётидаги ўрнини ошириш, оиласада ўзаро муносабатлар"

ГАЗЕТА ЎҚИШГА ВАҚТИНГИЗ БОРМИ?

Пахта йигим-терими қизғин давом эттётган палла эди. Тахриринга ном қозонган фермерлардан бирни ҳаллослаб кириб келди. Чехраси қувончдан чаророн.

- Режанин биринчилардан бўйліб уддаладик, газитга мактаб ёзасиз-да энди, - деди у ётироғоза ўрин қолдирмайдиган онхагда.

Шундай илгор фермер муваффакиятини ёзмаса бўларканми, албатта ёзамиш. Аммо кетар ёғи тайтган бир оғиз галип у ҳақдаги барча фикрларини ўзгартирбид юборди.

- Газетани қачон олиб кетсан бўлади? - деди у эшикка етар-етмас.

- Олиб кетиш шартмас, почтадан ўзлари етказишиади, обуна бўлган бўлсангиз керак, албатта?

- Э, обуна бўлиши қачон хаёлга келиди, дейсиз. Дала ишидан ортиб бош қашшига вақт йўй-у, обуна дейсиз-а?

Тумандаги ман-ман деган илгор фермернинг гапидан ҳангут-манг бўйліб қолдим. Мана савия, дунёқарашиб матбуотга муносабат... Ҳалигина кечган сұхбатмиздан аён бўлди: фермернинг барча ишлаб чиқариш кўрсаткичлари, даромади, иш деб югуришлари, фидойлиги - барни барни мақтагудай. Факат бир жиҳатни демаса ҳар қанча мактаб ёзиши арайди. Юқорида айтганинг газета ўқишига вактим йўк", деган жўнгина баҳона билан ўзини оқламасди.

Энди ўзингиз ўйлаб кўринг: бу дунёда инсон нима учун шайди: факт ёб-ичиш, кечакундуз меҳнат килиши учунми? Аксинча, бу унсурлар инсонни камолотта етказиш учун воситаси бўлиб хизмат килиши, буюк мақсадларига эришиш учун омил бўлиши керак эмасми? Буюк мақсадларига эришиш эса факт доно, билимдон, дунёнинг паст-баландидан хабардор кишиларганина насиб эта-ди. Шундан келиб чиқиб айтадиган бўлсақ, дунёдан боҳабар бўлмаман, деган инсон ташнагини фақат газета-журнал, кундаклик ахборот висатлари кондрави олади-ку! Энди ҳалиги фермерни олиб кўрайлик.

Газетада мақтагудек бўлиш учун озмунча елиб-югурдими, ўғуз ниҳолига ўз вақтида ўғит берни, сув берни, ишлов берни учун вақтини ҳам, меҳнатини ҳам аямайди, бу йўлда кечалари ҳузур-ҳаловатидан, кундузлари вақтидан кечиб бўйса-да, елади, югурди. Ўғурган курук қолмайди, насиб этсин, оғеи остида физиллаб турган машинаси бўлса, дангилама иморати кўрганинг ҳавасини кептира, йилида қиз чиқариб, ўғил уйлантириб турган бўлса... Соддороқ қилиб айтганда, ҳамма нарсага топилган вақт газета-журнал ўқишига келганда топилмай қолган. Шунинг учун ҳам мен шу фермернинг бугунги байроқдорлигини эртага саклаб қолишига ишонмайман, негаки шиддат билан кечаттган давримиз, замонамиз талаби билимдонлигни, атрофдаги воқеа-ҳодисалардан мудом ҳабардорликни, ўз фаолият доирасини кенгайтириб боришни тақозо этди. Ўз устида ишласа, куни кечи унинг манфаатини кўзлаб чиқарилган ҳукумат қароридан беҳабар бўлса, ўз ҳақиқувларини ҳимоя қилишига қаратилган қонунлар магзини чақолмаса илфорликка даъво килиш мумкинми?

Яқинда тадбиркор бир танишимдан сўраб қолдим: "Бирор бир газетага обуна бўлдингизми?" - Бизга ҳеч ким бу ҳақда гапирган эмас, айтсалар албатта обуна бўлмасин, - деди у локайдигина. Наҳотки, ўз маънавиятимизни бойитиш учун ҳам юқоридан буйруқ бўлишини кутсак? Ахир исталган почта бўлимига кириб ўзингиз севиб ўйидиган газетага бемалол обуна бўлишингиз мумкин-ку!

Канчалин нокулай бўлмасин яна бир гапни айтишдан ўзимизни тиёлмаймиз: айримлар газета-журналга ёзилиш учун маблаг тақисилгини баҳона килишиади. Шундайларнинг афтангорига қарасанги кийиниши туппа-тузук, ёб-ичишидан камиллиги йўк, турмушига ҳавас кильса арайди. Наҳотки, шунчага сарф-харажатта етган пулингиз битта газета ёки журналга камлик килса, дегинг келади. Ахир гап оддий нарса ҳакида эмас, маънавиятни бойитиш ҳакида кетапти-ку!

**Зуҳра КУРБОНОВА,
Бухоро вилояти,
Ромитан тумани.**

Халқимизда кексаларни қадрлашдек ажойиб бир хислат бор. Бу хислат асрлар оша авлоддан-авлодга ўтиб келалти. "Кексаларни этсанг иззату хурмат, сени ҳам кексайгач, этишар иззат", дейди XII-XIII асрларнинг мутасавиф шоирларидан бирни Фаридиддин Аттор. Бу улуг зотининг панд-насиҳатларидан Алишер Навоий ҳам баҳраманд бўлган. Носир Хисрав эса: "Тутгил қариларнинг қалтироқ қўлини, қаригач, билурсан қариллик йўлин", дейди. Ҳар қандай инсон учун, аввало, отондан азиз кимса йўқ. Фар-

дириб қўяётган "мусулмон"-лар-чи? Еннадаги қўшниси эса ўн-ўн беш киши чакириб, ўлган отаси ёки онасининг маъракасини ўтказа олмай гаранд. Наҳотки, бу дунёда эришган бойлиги охирада ҳам аскотади, деб ўйлайдиганлар бўлса? Ўлганларидан кейин ўша кошона қабр эгалирига насиб этмаган ҳолатлар ҳаётда учраб турибди. Умуман, катталарга иззат-хурмат кўрсатиб, уларнинг дуосини олиш қандай яхши. Ҳозир ҳам кўп жойларда, асосан маҳаллаларда шунгаг амал қилинагати.

Бироқ, баъзи жойларда бошқача манзара кузатилмоқда. Ҳолишилар каби у дунёда ҳам фаришталарни сотиб олиш мумкин, деб ўйлашар..

Юртбошимиз ўтган йил феврал ойдай Вазирлар Мажхамаси мажлисидаги маърузасида таъкидлаб ўтганидек, жамиятимизда ўта бойлар ҳам, ўта камбағаллар ҳам бўлмаслиги керак. Албатта, бойлика ҳеч ким қарши эмас. Ҳалқимиз тўқ-бадавлат, тўқин-сончиликда яшагани яхши. Бироқ, бойлик одамларни табакалашга, жамиятда тенгизликка, бирор бошқа бирорвога қарам бўлишига, ҳамда ҳамжихатлик, бирлиқ ва ахилликка раҳна солишига хизмат қиласлиги керак.

Шунинг учун бойларга саҳоват ярашиди. Саҳоватдан олинадиган савоб иш бу дунёда ҳам аскотади. Бойларнинг саҳоватига, меҳр-муруватига, ёрдамига мухтоҳ одамлар ҳамма жойда бор. Хоҳ шахарда, хоҳ кишлоқда бўлсин, биз билан ёнма-ён яшайдиган жуда кексайиб қолган қариялар ҳамда ногирон, дардманн, оз бўлса-да, ёрдамга мухтоҳ, бир оғиз ширин сўзга муштоқ одамлар бор. Меҳр-муруват кўрсатсак, ширин сўзимиз билан уларнинг дил кулфуни оча олсан, катта савоб иш қилган бўламиш. Умар Хайём айтганидек:

Бир ғарип кўнглини қила олсанг шод,

Яхшидир ер юзин қилғандан обод.

Лутфинг-ла бир дилини кул кила олсанг,

Афзалдир юз кулини килмоқдан озод.

Демак, биз кўплаб одам чакириб, тўй-маросим ва маъралаларимизни овоза этишдан, одамларни олий, ўрта ва кичи табакаларга бўлиш билан жамиятдаги ўз ўрнимиз ва мавқеимизни бошқаларга кўз-кўз қилишдан, тирик пайдада ўзимизга музей-мақбара-лар курдириб гуноҳга ботишдан, бойлигимизни ҳаром-ҳариси ишларга сарфлаб давру даврон суроидан кўра ғарип кўнгилларни шод қилганимиз афзал экан.

Қачонки, биз олқишидан дунонинг афзалигини англаб етсак, савоб ишларга кўл урамиз. Аввало, ота-оналар, кексалар, бева-бечора ва етимесирлар, ёрдамга мухтоҳ, ҳалол-пок ва дийёнатли инсонлар дуоси ижобат бўлишини унтулмайлик.

Олқиши эмас, дуо олайлик, азизлар!

Иброҳим НОРМАТОВ

ОЛҚИШ ОЛМА, ДУО ОЛ

занд ота-онасини рози қилмаса, бу дунёда баҳтини топмас, охиратда жаннатга кирмас экан. Ҳар куни тонг саҳар деразаманд ташқарига тикилиб ўтириб, чукур ўйга толаман: негадир нукул қалтироқ кўлларида ит етаклаган қариялар - чоллар ва кампирлар ўтади. Уларнинг орасида иззат-хурмат кўлларига даъвомида ҳам бор. Қанийди, шу қалтироқ кўллар факат невара, чевара ва эвараларни етакласа! Уларнинг фарзандларига бир улуг широнинг қўйидаги насиҳатини эслаттиш келади: "Ёшлик, телбаликни чиқар бошингдан, ота-онанг хизматида бўлғингандан".

Гап қарияларга фарзандлар, қариндош-уруғлар, кўни-қўшилар, мажалладошлар, таниш ва нотаниш одамларнинг ўтибори ҳакида боралти. Биз кексалар, ногиронла ёлғиз инсонларга ҳукумат даражасида ўтибор бериладигини яхши биламиш. Бутун бир йил мамлакатимизда қарияларни қадрлашдек юли деб ҳам эълон килинди. Үндандан кейин ҳам қарияларга ўтибор ҳамиша диккат- ўтиборда бўйиб келалти. Бироқ, биз кексаларни хурмат килиш, ёзозлаш ва қадрлашга даҳлор миллий ва маънавий

яни, турли маърака-маросимларда қарияларга эмас, бойлар ва мансабдорларга алоҳида жой тайёрланапти. Гүё ёшнинг улуғлиги, қадамнинг сустлиги ва кўлнинг қалтироқлиги иззат-икром учун асос бўймай қолганда. Айниска, бундай ҳолатнома қозониб, олкиши олиш учун катта-катта ресторон ва кафеларда ўтказилаётган маърака-маросимларда яқол кўзга ташланниб қолмоқда. Бойми ёки камбағалми, мансабдори ёки оддий ходими, азиз инсонга муносабат бирин хил бўлиши керак. Факат ёши улуг, ногирон, меҳрга мухтоҳ инсонларга савоб учун алоҳида жуда кексайиб қолган бўламиш. Умар Хайём айтганидек:

Бир ғарип кўнглини қила олсанг шод,

Яхшидир ер юзин қилғандан обод.

Лутфинг-ла бир дилини кул кила олсанг,

Афзалдир юз кулини килмоқдан озод.

- Газета муроаласидан куч-куват, хузур-халоват топаман, дейди кўп йиллик қадрлонимиз— тошкентлик меҳнат фахрийиси Шоҳида Искандарова.

ЛОКАЙДЛИКНИНГ ТЎЛОВИ

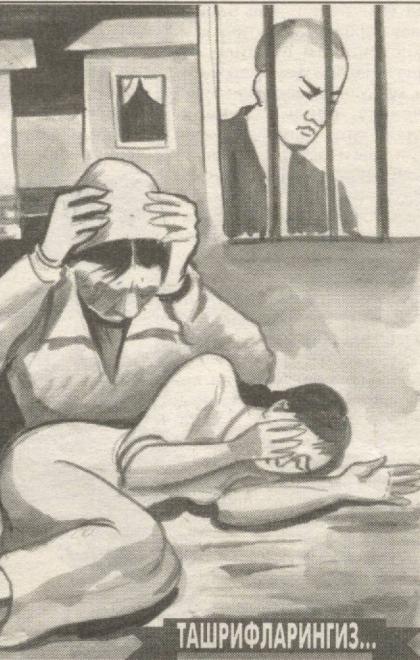
- Менинг ҳикоям узун ва аянчли, синглим. Олдингизга келишдан аввал кўп ўйладим... у кунларни эсга олиб нима қилдим, дедим. Аммо мен йўл кўйган хато яна бошқа бир инсон ҳаётида таорларнисин, оналар зийракроқ бўлишин, деб шу ёқка йўл олдим,-дэя сўз бошларида таҳририятга келган аёл.

- Онам мени қўшин йигитга турмушга бергандилар. Уч киз, бир ўғиллик бўлдик. Лекин Оллохнинг иродаси экан, эрим эрта вафот этиб кетдилар. Болаларни едириб-ичириш осон эмас экан. Туни билан тўн қавирдим, тўй бўладиган қиз-йигитларнинг кўрпа-кўрпачаларини тикиб, тайёрлаб берардим. Бунинг устига туманимиздаги шифоноҳага ҳар икки кунда навбатчилика турардим, хуллас тинмасдим.

Болалар ким билан қоларди?

- Эрим оламдан ўтгач, онамларнинг ховлиси билан бизнинг ховламиз ўтасидаги деворни бузиб ташлаган эдик. Болаларга онам кўз-кулок бўладилар, деб хотиржам ишга кетардим. Онам кенжада укам билан яшардилар. Укам армидан кайтача, акам уй қилиб чибики кетган. Укам колхозда тракторчилик қиласарди. Онам: "Шу укангни ўйлантирас, тинчигина ёфимни узатаман", - деб, муносиб келин кидириш билан овора эдилар. Укам жуда көлишган ва анчагина шўйигит эди. Бўш қолди дегунча 15 ёшли ўглим билан шашка ўйнагани-ўйнаган эди. Уларга 14 ёшли қизим ҳам қўшиларди. Ким ютказса, бирор ишни бажарарди. Кўпроқ укам ютар, ютказганга ховладиги ишларни қилиди борларди. Биз онам билан бундан хурсанд бўлардик. Отам эрта қазо қилиб кетгандар учунми, укам ҳам менга боламдек бўлиб кетган эди. Мен нафбатчилика кетганимда, у бизнисида ётар, мен болаларимга коровул борлигидан хотиржам эдим. Ўйхоналарни ичма-ич бўлгани учун кизлар билан ўглимнинг хонаси эшиксиз, бир-бирига ёндош эди. Укам ўглимнинг хонасида ётарди. Ўнга ўзимга ишонгандек ишонадим. Ахир ўз кўлумдад катта бўлган бўлса, қандай ишонмай... - аёл чуқур хўрсанди. - Ана шу соддалигим, бефаҳмлигим менга панд берди... Бир куни катта қизим: "Корним оғрияпти", деб буқчайиб ётиб олди. Оғриқ қолдирувчи берсар ҳам кор қилмади. Тезда дўхтирига олиб бордим. Ички

касалликлар шифокори уни текшириб: "Қизингизни аёллар дўхтирига кўрсатинг", - деди. Ўгуриб, "Женский"га олиб бордим. Дўхтири уни текшириб бўлгач, мени хонасига чақириди. "Қизингиз хомиладор-ку, хола... Шунчалик ҳам ёш эрга бергандмисиз? Унинг тугишларини ўйламадингизми?" - дэя мени койиб кетди. Мен карахт бўлиб қолдим. Нима бўлаётганини идрок киломасдим. Миямда факат "ШАРМАНДАЛИК!!!" деган сўз айланарди холос. "Бола уч ойлик экан... Бироз калтис харакат қилибди, шунга оғриқ берган, укол қилдим, ўтиб кетади..." деганини ўшитдими, хондан отилиб чиқдим. Ташқариди турган қизимнинг кўлидан маҳкам тутганча таксига ўтириб уйга келдим. Дарвазадан кирап-кирмас башарасига шарақлатиб солиб юбордим. Қизим ерга йикилганча гужанак бўлиб олди. "Ким у?! Ким у?!" Тилимга факат шу сўз келарди. "Сен нега семириб кетапсан, десам... гап бу ёқда экан-да, жувонмарг", - дэя тўгри келган жойига уравердим. Бир пайт ўзимга келиб карасам, қизимнинг овози чиқмай қолди. Юзини яшириб турган кўлини кўтартган эдим, ўшилк этиб ёнинга тушди. У хушисиз эди. Бир дардим икки бўлди. Жон ҳолатда овозим борича онамини чақириди. Онам ҳеч гандан хабари йўқ югуриб келиб, қизимнинг юзига сув сепиб, бошини тиззасига олди. Пешоналарини, кўлларини укалади. Шундагина қизим ҳолсиз кўзини очди. Мен қизим билан онамини кучоқлаганча "дод" деб йигладим. Бўлган воқеани онамга айтдим. Онамнинг боши эгилиб қолди. Яккаш: "Бу нима кўргулик!" - деб кўксига уради. Қизимнинг уйга олиб кириб, секин-секин айбдорнинг кимлигини сўрай бошладим. Айтса унга зарар етмаслигини тушунтиридим. У кўзларини жавдиратиб, кўрка-писа: "Кичик тогам... айтсанг ўлдираман, деган. Мени бирор жойга яшириб кўйинг, онажон!", - деди. Бу гапни ўшишиб, онам: "О!" деб, ерга йикилди. Менинг қўзимга бу дунё қоронулашди. "Ўз ичимдан униб чиқсан илон!", - дердим қайта-қайта... Укамни кидириб бошяланг далага чоп-

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

дим. Аммо уни ҳеч каердан тополмадим. У бизнинг дўхтирига кетганимизни ўшитган заҳоти қорасини ўчириган экан. Уша куни у ўйга келмади. Энг аянчлиси - мен ўз болам учун, онам ўз боласи учун куярдик. Биз бир-биримизга душман бўлиб қолгандик!.. Маълум бўлишича, қизим шашка ўйнаб бир неча марта укамга ютиқаб кўйиди. "Энди нима десам килишинг керак!" - дебди укам. - "Акан ҳам айтганимни қиласяти, кўраясанми, ўйиннинг қоидаси шунақа!", - деб уни ишонтириди. Қизим бирор иш буюрса керак-да, деб ўйлаб: "Хўп", - дебди. Орадан биринки кун ўтиб, мен нафбатчилика кетганимда, ҳамма ухлагач, укам қизимнинг ёнинга келибди... "Агар бирорга айтсанг, ўлдираман!" - дебди. Эх, Худо, бечора боламни мен йўқлигимда кўркитиб, зўрлаб юрган...

- Жуда оғир ахволда қолибсиз...
Аммо ҳамма айб ўзингизда бўлган...

- Ха, ха! Ҳамма айб ўзимда эди. Аммо мен буни кеч англаган эдим!

Мен ака-сингиллар ўтасида бундай воқеалар бўлишига ишонмасдим. Укам ҳам болаларимни ўз укасидай кўради, деб ўйлабман... Вояга етган йигитми, қизми бир лаҳзада ўзини унтиши мумкинлигини хаёлимга ҳам келтирмабман. Қиз болаларнинг ёткозлари, ҳатто акаларининг ёткозларидан ҳам йироқ-ота-оналарининг назоратида бўлиши керак экан!!!

- Қизингизнинг тақдири нима бўлди?

- Жон аччиғида укамни судга бердим. Уни бошқа тумандан топиб келишиди. Ўн беш йилга камалиб кетди. Аммо барча қариндошлар биздан юз ўғиришиди. Онам ва акам билан ўртамизда жуда каттиқ "жанг"-лар бўлиб ўтди. Ҳовлиларимиз ўртасидан яна девор урилди. Кўчада бош кўтариб юролмай қолдик... Ахийри ўйни сотиб, бошқа вилоягта кўчиб кетдик. Қизимнинг ой-куни етгач, боласини "операция" қилиб олишиди. Ёш бўлгани учун туғиши пайтида ўлиб қолиши мумкин, дейишиди. Боласини эса бир фарзандсиз оиласа бердик. Мана ўшанга ҳам беш йил бўлди. Қизимга тикуччиликни, тўн тикишини ва кўру қавишини ўргатдим. Ўзини эплайдиган бўлгач, хотини ўлган бир йигитга турмушга бердим. Ўзим одамлардан буюртма олиб, тирикчилик қиласяйман. Ўглим ҳам катта бўлиб, дурдгорликни эгаллади. Ҳудога шукр, рўзгоримиз бут... аммо кўнглим кемти... кўнглим яра... Шундай чироли укам, севимли укам менга бегона, менга душман энди - у ҳали ҳам камокда. Онагинам, акам энди йўқ меңнинг учун... мен эса улар учун... Айтинг-айтинг "тап" этиб бир кун ўлиб қолмай-да, акс ҳолда болаларим бегона юртда ёлғизланиб қолишиди... Мен гумроҳнинг беларвонлиги шунча одамнинг тақдирига таъсири килди! Бўш қолдим дегунча ич-ичимда йиглайман, ўз-ўзимни қаргайман... аммо фойдай эйк... Менинг тақдирим бошқаларга сабок бўлсин, деб қолдим, синглим яра...

* * *

Аёлга таскин бердим. У кўз ёшини арта-арта мен билан хайрлаши. Аёлнинг ҳолини кўриб қўнглим увишиб кетди. Энди унга қанчалар маслаҳат бермайлик, гишт қолипдан кўчган, дарё оқимини орта қайтариб бўлмасди. Факат у айтгандек, бундай фожея яна кимнингдир ҳаётида тақорларнисига учун оналар сергакроқ бўлишлари даркор...

Санобар ФАХРИДДИНОВА

- Лайло! Сизни тушундик. Хали ёш бўлишингизга қаралмай шунча таъна-ю маломатларга колибсиз. Эрингиз сизни ташкил кочиб кетди. Қайтагизнинг исстар экан. Сизга шундай муносабатда бўлган хонадонга яна қайтиб борсангиз, улар сизга ҳай муносабатда бўлишини кўз олдингизга келтирдингизми?

Яхшиси Англияга ўшига кетинг. Қайтагизнинг бироз унутасиз, ҷалғисиз. Ҳаётга бўлган муносабатнинг ҳам ўзгариди. Ана ўндинага бир фикрда келишингиз мумкин. Балки ўша пайтда эрингиз ва унинг яқинларига яна сизни қидиришига тушишар?

Ҳаётда, жамиятда ўз йўлини топган инсонларга эса муносабатда бошқа бўлади. Сиз ҳам шундай бўлишингиз лозим. **Азизлар! Сиз Лайлого қандай маслаҳат берасиз?**

ГУЛБАШАКАР

ҚАНДАЙ ЙЎЛ ТУТСАМ ЭКАН?

юраверинглар-чи. Кани, бу синовдан қандай ўткарсанлизар?", - дэя насиҳат қилди.

Менинг инглизчани мукаммал билганини ва аълочи талабалардан бўлганим учун институтимиз томонидан Англияга жўнатишади. Мен бўлсан эримнинг руҳасини ўёқа бора олмасдим. Эримни эса топла олмайтанди. Шунинг учун қайнотам билан маслаҳатлашиб олиш учун ўйлай-ўйлай келинлик ўйимга кўнгирок қилдим.

- Қайнотангизнинг гапларини ота-онангизга айтдингизми?

- Хали айтганим йўқ. Айтишга кўркаб турибман. Чунки отонам менга аллақачон: "Қизим энди сенинг бузилган турмушинг, қайта тикламайди. Ўзингни бунча хор килмагин", - деса бўладими. Кўзларимдан ёш чиқиб кетди.

- Сизга уларнинг гапи маъкулдек туюлмаяптими?

қонатди.

Агар ахрашам бу гапларнинг тўғри эканлигини тасдиклаган бўламан. Шу боис ҳам ахрашига кўнмай келаётгандим. Ҳозир ҳам алам, ҳам изтироб ва тушкунликдаман. Ёки ҳамма гап-сўзларга кўл силтаб Англияга ўшига кетавсармикан? Нима дейсиз? Шундай қилсан, тўғри қилган бўламанми?

“Ўз боласини тан олмайди...”, -4-сон.

ЭСЛАТМА: Ўқишига билимдоналиги, ҳәмтааги таабиркорлыгы мени мағфутун қылган қызининг асирига айланам. Түрмуш курдац. Унинг ҳомилани тушурувчи дөршлар чиши түфайли фарзандамиз ногирон туғылди. Ўғамисини Мерхебонлик үйига топширилди. Худодан аёлмуга инсоф сүрайман.

Муаллиф: Наргиза Фариддин

ОНАМНИНГ АРМОНААРИ

Ушбу мақолани ўқиб, юракларим титраб кетди. Наотки она шүнчалар тошбагир бўлса?! Фарзандни тан олишидан орлансан? Кўзларини кибр, манманлик пардаси коплаб, соғлом фикрлар олмаса?..

“Иномарка” миниб, шохона касрларда яшовчи, амал курсисидаги “фаришта” гўё хато қильмайдигандай! Унинг хаёт тарзи, ўй-ю хаёли - дуру-гавҳарларга кўмилиб яшаш. Бемаврид туғилган мажрух фарзанд Шохи сўзанага кадалган “чилта” ямоқдек гап. Шунинг учун ўзгалар қарамонида яшашга махкум этилган.

Воқеалар гирдобида узоқ кезиниб, анча йиллар аввал оиласизда кечган “қаро кунлар” ёдга тушди...

Кенжа синглум түғилгандаги мактабга қатнарадим. Киз бола тез улгаяркан. У опалири, акалари кўлидан тушмаёқ тили чиди. Узун киприклиари остидаги катта тим кора кўзларига ҳамманинг ҳаваси келарди. Онажоним (Аллоҳ раҳматига олган бўлсин) ўта болажон эдилар. “Кизимни ёмон кўздан асрасин”, - деб, уни еру-кўкка ишонмасдилар.

“Аяган кўзга чўп тушади”, - деганлари бежиз айтилмаган экан. Уч ёшлик “бижилдок” синглумга тўз тегди. Икки чақкасидан тагли яラлар чиқиб, кўзлари юмилиб қолди. Бахтизлилар келса, кўш кўллаб келаркан. Онамнинг синглумга қўйгани етмагандай, мен амакимнинг бодигаги ёнфокни кокаман, деб ўнг қонотим, икки қовурагами синдириб, бир хафта ўзимни билмай ётибман. Бечора онам кизини унуттиб, мени бағрига босиб, меш табига чотган.

Дард бошқа, ажал бошқа экан. Йиллар ўтиб, оёқка турб кетдим, аммо синглумнинг кўзларини оқ парда коплаб, кўзлари кўрмай қолди. Бу фохеалор онамнинг кўксидаги доғ, юрагидаги армonga айланди. У кунларни эслашнинг ўзи азоб. Аёлни қиркта жони бор, у филдай бардошли, пўлтадай чидамли, деганлари балким шудир.

Ҳар нарсани вакт даволайди, дейдилар. Синглумнинг кисматида кўзи ожизлик бор эканни, қанча врачлар, табибларга югурамайлик, натижага ўзгармади. Тақдирга тан берилуни кўзи ожизларига мактабида

ўқитдик. Уша жамият корхоналарида ишлади. Дўсту дугоналар ортириди. Ҳурматэтибкор козонди. Уз тенгинни топди. Каттагина оиласа келин бўлди. Ширин сўзи, хуш каломи, сезигр одоби билан турмуш ўргонини, қайнона-қайнатасининг кўнглини олишига интилди. Кўлидан келганча келинлик юмушларини уддалади.

Кунлар ойларин қувлаб ўтаверди. Аллоҳ уларга ўғил фарзанд ато этди. Онамнинг

билан келишиб, уни “Болалар уйи”га топширилди, - деди овози титраб.

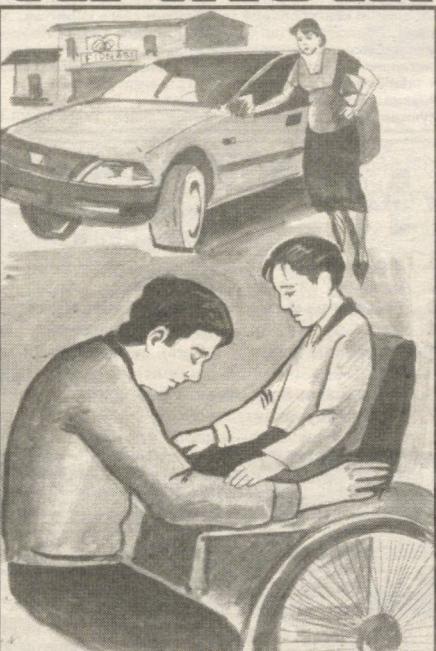
Нурсиз кўзлари ёшланди.

- Хой, эсинг борми? Одам боланиям топширадими? - деб юробиман орқа-кетини ўйламай.

У унисиз, борлиги титраб йифлар, елкалари силкиниб-силкиниб тушарди.

“Хўш, сен овозингни кўтариб гапиришга ҳаққинг борми? Ака бўлиб нима яхшилик килувдинг?

Синглумни кўр бўлиб қолшига айборд сен эмасми? Уша вактда ёнғоқдан йиқилиб, онамни чалгитган сен эмасми? Эҳтимол, у яраларини даволатиб, кўзини

сақлаб қолармиди?..” деган нидо келарди ич-ичимдан. Анча вактдан кейин йиғидан тўхтаб:

- Сутим коҷиб кетди, болани эплай олмадим, ўлиб қолмасин, деб бериб юбордим, - деби хиқиллаб.

- Онам жайтмайман. Хотиржам бўл. Ўзингга келиб ол.

Эртасига онам билан “Болалар уйи”дан Умиджонни олиб келдик. Чиндан ҳам она сутига тўймаган бола нимонжон бўларкан. Ёшига етиб қолган бўлса ҳам на бўйинни тутади, на оёқ босади. Иштонн тўлдиришдан бошқа нарсани билмайди. Кулогидан кун кўринидаган ахволга келиб қолган. Онажоним йиглай-йиглай, дардини ичига ютиб, олти ой деганда оёқка тургазидар. Синглумнинг бахтига ишлаётган жойидан уч хонали ўй беришди. Умиджон бемалол юргач, онаси олиб кетди. Етти фарзанднинг ичидашу киз кўзи ожиз бўлиб қолганига онам сира чиради. Доимо онажоним ўзларини гуноҳкор сезардилар. Ҳамиша ёрдамга ошиқардилар. Умиджондан ташки синглумнинг яч у фарзандни катта қилдилар. Болалари вояжга етиб, ўйлийли бўлгунча унинг пойида бўлдилар.

Орадан кўп йиллар ўтди. Ҳар гап синглум кўргани келганида, онажоним унга пешвуз чиқардилар-уб, кўзлари гилт-гилт ўшга тўлдари. Бир лаҳза четга бурилиб, йиғлаб олардилар.

- Кандай кўзларинг бор эди-! Менгина ўлай, сени кўр қилган, - деб пичирлаб кўярдилар. Яқинда юракда армонлари билан бокий дунёга риҳлат қилдилар...

Қадрли укагинам Дониёри! Болаликда бирга кашта бўлдилар.

Бир кун синглумдан хабар олгани борсам, ранги сарғайған, рухи синик, қайғияти тушкун холда эди. Овозимни эшитиб, суюниб кетди. Салом-алиқдан кейин атроғфа назар солдим. Ҳаммаёқ ораст, аммо нимадир этишмайди.

- Ҷақалок катта бўп қолдими? Умиджон кўринмайди, - дедим синглумга қараబ.

У қанроқ сурилиб, атроғда хеч ким йўқлигига ишонч ҳосил килгач:

- Онамга айтмайсиз. Кўёвингиз

БИРОВГА КАЗИМАТИЛ ЧОХ

“Қилмишига яраша” - 3-сон

ЭСЛАТМА: Қайнинглумга она ўрнида оналик қиласи. Лекин у фолбинга бориб мени дуошибад қиласи. Бундан эрим ҳам хафа. Қайнинглумнига бормай қўйсам, эрим билан ўртамизга совукчилик тушшиб қолмасмикан?

Муаллиф: Гулбашакар

Маколани ўқиб, Гулшанойга раҳматлар айтгим келди. Қизим Гулшаной! Сиз ўта раҳмид ал эйл экансиз. Сиз қайнинглумниларининг кўнгли ўқисасин, деб кўлинигиздан келган барча яхшиликларни қилгансиз. Инсон ҳётида нима ходисалар юз бермайди, дейсиз. Катта қайнинглумнигиз икки болалик бўлгач, турмуши бузилади. Сиз бунга ачиниб, “Унинг кўнгли ярим, қийалиб қолмасин”, деб унинг рўзгорига топганингизнинг ярмини улашиб тургансиз.

Янги йил арафасида қайнинглумниг фолбинга бориб, фол очиради. Аслида унинг (менимча) фири бошқача бўлган, баҳтим очилармикан, деб борган бўлса ажабмас. Фолбин эса унга бутунлай бошқа фикрларни айтб, сизни унга ёмонлайди. Ҳаттоқи унинг турмуши бузилишга ҳам сизни сабаби килиб кўрсатади. Сўнг қайнинглумниг фолбингдан сизни дуошибад қилиб беришни илтимос килиди ва 50 доллар беради. Фолбин бу пулни “халол” қилиб олиш учун унинг айтганиларини килиб, дуошибад қиласи.

Буни қарангки, сизга қазилган чоҳга ўзи йиқилди. Сизга исталган кун ўз бошига тушгач, қайнинглумнигизнинг кўзи очишибди. Акаси уни кўргани борганида бўлиб ўтган гапларни йиғлаб айтib: “Иложи бўлса келинйим менин кечирсан, мен нотўри иш тутганим учун Аллоҳнинг ҳаҳрига учрадим”, дебди.

Гулшаной сиз ўзингизни ҳар доимигидаги тубиб, бориб келиб юраверинг. Қайнинглумниг эса қилган ишидан пушаймон бўлиб, сизнинг олдингизда доим ўзини гуноҳкор деб ҳис этади.

“Ким қилмагай, ким топмагай” деганларидек, ҳали ўша фолбингин ўзига ҳам Аллоҳ кўрсатиб қўйиши мумкин. Ахир у пул учун виждонини ҳам сотишга тайёр шахс эмасми?

Раззок ҲАҚИМИЙ,
Навоий вилояти, Кизилтепа тумани.

АРМОН ҚИЛМАНГ!

“Дўстим менга панд берди” - 22-сон, 2007 йил

ЭСЛАТМА: Расул билан бирга кашта бўлдилар. Аммо бир қиз туфайли орамизга совукчилик тушди. уни энди ҳақиқий дўстим дейшишга рости, тилим бормаяпти. Онам ҳам бу қизга ўйланишишмага рози эмаслар. Аро ўйла қолдим.

Муаллиф: Гулбашакар

Ўғлим Шуҳрат! Болаликда бирга ўғсан, бир мактабда ўқиган, бир-бирингизни яхши билиб улгайган дўстингиздан жабр кўрибиз.

Ҳаётни қарангки, бир институтда ўқиб, бир жойда ишлаб, бир қиз учун дўстингиз сиздан юз ўтириб, сизга хиёнат қиласа.. Сиз: “Наргиз билан кўнгироқлаша, учраша бошладим”, - деб ёзибиз. Наргиз Расулга турмушга чиқиб, дилингизни вайрон қилиби. Аввалимбон Наргизнинг ўзи сизнинг дилингиздаги поклонка арзимайди. Чунки дили тоза қиз ҳар қандай шароитда ўз номусини, турмуш курмасдан бирорга ҳадя қилмайди, ўзининг номуси учун курашади.

Юридин институтда ўқиганимизда, бизга хукушнос домламиш, аёлларнинг ор-номуси ҳақида бир мисол көлтирганди. Катта бир идоранинг бошлиги ёмон фикраро бориб, котибасини ишдан сўнг озигина қолиб ишлашга кўндиради. Эндиғина 18 ўшга кирган соф дил котиба қизни идора бошлиги ҳар хил йўллар билан авраб, номусига тегмоки бўлади. Ноизкини қиз билан гавдали эрқак ўртасида кураш бошланади. Шунда қиз бу эрқак билан курашиб, енгилишдан, номусини йўкотишдан кўриб, 9-квадатда хона деразасидан ўзини ташлаб, ҳалок бўлади.

Номусини сақламоқи бўлган қиз номард эрқак билан курашган. Наргизни Расул зўрлагани учун Наргиз унга теккан экан, деган фикр нотўри. Наргиз ўзини мудофаа қилиб кураш бўларди.

Шуҳратжон, хеч қачон: “Мен Наргизга ўйланга олмадим”, деб армон қилманд! Ҳаёт шундай эканки, инсон пешонасига ёзганини кўради.

Гайнижамол АБДУЛЛА қизи, Тошкент шахри.

ТАБРИКЛАЙМИЗ

Хурматли
Хоним
РАХИМОВА!

Туғилган кунингиз билан табриклайман. Сизга соғлиқ-омонилик, ославий бахт тилайман.

София

Хурматли

сингапум НАФИСА!

Туғилган кунингиз билан муборак болаёттамиз. Сенга узоқ умр, ославий бахт, фарзандаринг камолини кўриб юрши насиб этсан.

Онгиз Назира

АҚРОМ ака!

Тавалду айёмингиз муборак бўлсин. Сизга, соғлиқ, узоқ умр тилаймиз.

Тошкент тумани «DAEWO» техник хизмат кўрсатиш хусусий корхонаси жамоаси

Укам Зиёдилла ФАЙБУЛЛАЕВИЧ!
Сени қирчиллама 40 ёшта тўлишинг билан муборакбод этаман. Онажонинг ва менинг бахтимга соғ-омонг бўлгун.

Акан Мазсулхўжа

Шайхонтоҳу тумани хокимлигидан яқа тартибдаги хусусий тадбиркор МАХМУДЖНОВ БАХОДИР МАҲМАДЖНОНОВИЧга уяли алоқа воситаларига хизмат кўрсатиш, курилиш моллари ишлаб чиқариш бўйича фаолият кўрсатиш учун 13 июн 2005 йилда берилган 3649 рақами гувоҳнома (26 октябрь 2006 йильда йўқолганилиги учун) БЕКОР қилинади.

Онамиз РАҲИМА!
55 ёшингиз билан табриклаймиз. Бахтимизга ҳар доим соғ-саломат бўлинг. Юзингиздан кулагу, лабингиздан табасум ариласин.

Фарзандларингиз

Хурматли МУРОДЖОН!
Туғилган кунингиз билан табриклайман. Сизга узоқ умр, сизмат саломатлик, шаларингизда камтадан-камта муввафакиятлар тилайман.

Яқинларингиз

Хурматли дадажоним Атабай БОБОЕВ! 60 ёшли юбилейнгиз муборак бўлсин. Бахтимизга доим соғ-саломат бўлиб, узоқ умр кўриб юринг.

Ўғашгиз Қаҳрамон Бобоев

Хоразм вилояти, Ҳазораст шумани.

Синфиошим Фатхулла ФОФУРОВИЧ!
Тавалду айёмингиз билан чин алдан муборакбод этаман. Сенга Аллоҳдан узоқ умр, бахшу саодат, соғлиқ ва шаларингизда омадлар тилаб қоламан.

Дўстини Мътхалжӯжа
И момхӯжа ўғли.
Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳар ҳокимлиги томонидан хусусий тадбиркор МАХМУДЖНОВ БАХОДИР МАҲМАДЖНОНОВИЧга уяли алоқа воситаларига хизмат кўрсатиш, курилиш моллари ишлаб чиқариш бўйича фаолият кўрсатиш учун 19 апрелида берилган, 2005 йилнинг 19 априлида рақамли гувоҳнома (ИИНН-474115574) рақами гувоҳнома (патент) йўқолганилиги сабабли БЕКОР қилинади.

ТАТУдан ХУДАЙДАДОВ ИЛХОМ НИГМАТИЛЛАЕВИЧга 2004 йилда берилган 04Р002 рақами рейтинг дафтарчasi йўқолганилиги сабабли БЕКОР қилинади.

«SHOJAXON OMAD» МЧЖ тугатилиши юзасидан биринчи кредиторлар ийғилиши 2008 йил 14 марта Юнусобод тумани Давлат солик инспекцияси биноси-нинг 2 кават 15 хонасида соат 12:00да бўлиб ўтди. Иш юзасидан ариза, талаб ва таклифлар кўйидаги манзилда қабул қилинади. Сайёр суд муҳокамаси 19.03.08 йил 10:00 да Юнусобод туман ДСИ биносида бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани, А. Темур кўчаси 95 ўй, Юнусобод тумани Давлат солик инспекцияси 2 кават 15 хонаси.

КАСАЛ ТУЗАЛДИ

Кишилгимизда бир домла яшайди. Мактабда дарс беради. Оғир-вазимнин киши. Ҳамма ишни ишиблармонлик билан ҳал килишга ҳаракат килади.

Бир куни томорқада ишлаб келган домла ўйда хотини-ни касал холатда учратди. У хотинини қандай тузатиш ўйлалари-ю:

- Эҳ, - деди тиззасини муштлаб, - ариқдан сакрар ўтганнамда чўнгтагимда анчагина пулим (5,000 сўм) бор эди. Ариқка тушиб, лой бўлиб колди. Юваб, ёйиб

кўловдим, эсимдан чиқиб қолибди. Шамолда умб кетмаса, майли эди, - дедида, ўзи дам олишга кириб кетди.

Энди хотин тинч ётча олармиди?! Эри уйга кириши билан томорқага юргуди. Ариқ бўйидан бир соатча пул кидирди, топломади.

Яна уй томон юргуди. Эрига “пупларингиз йўқ”, - деди шоша-пиша. Бир уйку олиб турган эр “какаҳ” отиб кулиб юборди. Хотинини жаҳали чиқди. Аммо ётбиб колмади. Соғайиб кетди...

Зулфия САМАДОВА

Кишилк
ҳангомалари

МУНДАЖИМЛАР

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафтанинг охирида дўстларингиз билан дийдорлашасиз. Шунингдек, каттагина маблагни кўлга киритасиз.

СИРИГ (21.04 — 21.05). - Ота-онангиз ва яқинларингиздан хабар олинг. Атрофдагилар асабингизни бузишига уринишлари мумкин.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06). - Бу ҳафта рўзгор ишлари билан шугулланганинг маъкул. Ортиқча сарфу харажатлардан ўзингизни тийинг.

КИСКИЧБАҚА (22.06 — 22.07). - Йиги уйга кўчишингиз эҳтимоли бор. Яхшанбада оила аъзоларингиз билан биргаликда дам олинг.

АРСЛОН (23.07 — 23.08). - Соғли-финизга оид муаммоларни ҳал қилинг. Шунингдек, сафарни бошқа вақтга қолдирганинг маъқул.

БОШОҚ (24.08 — 23.09). - Пул ма-саласида бироз кийинчлилк бўлса-да, яхшанба куни режалаштирилган ишларингиз амалга ошиади.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10). - Ҳафта давомида кўпроқ дам олиб, ўзингизга ёқидиган ишлар билан шугулланинг.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Ҳамкасларингиз билан баҳслашмасликка ҳаракат қилинг. Орадаги келишмовчиликларни унутинг.

БАШОРАТИ

ЎҚОТАР (23.11—21.12.). - Кўпдан бўён ўйлаб юрган таъмишларга ишлатинг. Маблагингизни зарур нарсаларга ишлатинг.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12—20.01). - Ишда муваффакиятларга эришасиз. Аммо ҳужжатларни имзолашдан олдин яхшилаб танишиб чикинг.

ҚОВФА (21.01 — 18.02). - Кутилмаганда олис сафарга чиксангиз-да, сафарингиз кўнгилли кечади. Эски кийим ва буюмларингизни ташлаб юборинг.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Хорижга боршишингиз эҳтимоли бор. Бирор вақтингизни беҳуда ишларга сарфламасликка ҳаракат қилинг.

Хуқуқшунос маслаҳати

Республикасидан ташқаридан туғилган боланинг фуқаролиги ота-онангиз ёзма тарзда ифодаланган келишини билан белгиланади". Мабодо, турмушга чиққанидан кейин қизингиз кўшини давлат фуқаролигини олган бўлса, фарзанди ҳам ўша давлат фуқароси хисобланади.

СИНОВ МУДДАТИ ҲАҚИДА

Ишга қабул килишда дастлабки синов муддати белгилаш жараёниди аёллар учун имтиёзлар мавжудими?

Собиржон ЗИЁЕВ, Чизон тумани.

Ўзбекистон Республикаси "Мехнат Кондекси"нинг 84-моддасида айнан шу масалага изоҳ берилган. Унга кўра, ҳомилодар ёки уч ўшига тўлмаган болалиси бор аёллар, корхона учун белгиланган минимум иш жойлари хисобидан ишга юборилган шахслар ишга қабул қилинганда, шунингдек бўйича бўлган муддатта ишга қабул қилиш ҳақида хомилар билан меҳнат шартномаси тузилгандар дастлабки синов белгиланмайди.

ДАРМОН ёзиб олди.

Синалган ҳақиқатлар

кўнгилнинг хиссийётларга бери-
лувчанигини, баъзи ҳолларда
эса етакчиликка интилиши
англатади. Хўмрайиб юрадиган,
камгап, киришимсиз кишилар-
нинг кўзлари одатда кичинча
бўлиши кузатилган.

Кўз қорачиғининг катта
бўлиши мунойлимик ва осу-
далини ёқтириши, кички-
наси эса ички жараёнларнинг
меъёрашмаганлигини ва ку-
рашини англатади (бу эса ат-
рофдагилар билан муносабатга
салбий таъсир кўрсатиши
мумкин).

Қорачиғининг ранги қуидада

БАШОРАТНОМА

БУРУН

→ Бурун катта бўлса, ўзи-
га бино кўйганликни, ман-
манликни, мустакилликни,
тиниб-тинчимасликни бил-
диради.

→ Пешона билан тўғри
уланиб кетган бурун ўзига
бино кўйганлик аломатидир.

→ Узун бурун эгалари эго-
ист, ўғриликка мойил, нопон
бўлишади.

→ Оғизга эгилган бурун
эгаси хиссийётлилиги билан
ажралиб туради.

→ Кирғийнинг тумшуғини
эслатувчи, учи пастга қай-
рилган бурун соҳиблари
қизиқкон бўлишади.

→ Пастки қисми силлик
бўлган юマルок бурун —
пала-партиш хёт кешири-
ни англатади.

→ Учи ингичка, асоси(пе-
шонага тулашган жойи) ич-
карига ботиб турган бурун —
ҳасадгўйлик, қизиқувчан-
лик, иккюзламалачилик,
айёрлик ва ўзбилармонлик-
дан нишона.

→ Ўрқачсимон бурун ро-
мантик ахлоқ соҳибларида
учрайди.

Агар турмуш ўртоғингиз(ё-
ки севадиган кишингиз)-
нинг бурни тўғри шаклда
бўлса, бу унинг меҳрибон
инсонлигини, ўрқачсимон
бурун ўчи олиша мойилли-
гини, учи қайрилган бўлса,
севгига собит эмаслигини
билиради.

Кўзлар.

Бежизга: "Кўзлар инсон
кўнглининг ойнаси", дейиш-
майди. Айтишларича, ёниб
турдагиган, тиник кўз соҳиблари
акл, темперамент, ироди ва согломнеклари
билан ажралиб туришаркан.
Бундай кўзлардан нура
иликлик тараалиб туради,
улар қовоклар билан яхши
тўслиган, корачиги ёркин
ифодали бўлади. Кўзлар
катта бўлса, мардлик,

(Давоми бор)
ДАРМОН тайёрлари.

- Кўз очиб кўрганим билан
ўн бир йил турмуш кечир-
дим, - деб ҳикоя қилди бир
аёл. - У киши менга шунчалар
мехрибон эдиларки, мурув-
ват-у, садоқат, вафо-ю фам-
хўрклилардан тошлар ҳам
эриб кетарди.

Аҳил, инок, тинч-тотув,
ширин ҳаётимизга ҳамма-
нинг ҳаваси келарди.

Аммо фақатгина битта

етишмовчилик бор эди, хо-
лос. Уям бўлса, фарзанд-

сизлигимиз эди...

Ҳа, биттагина тирноқка
зорлигимиз билиниб, сезили-
б қолаётганди. Буни биз
иккимиз кўпам хис этма-
сак-да, ўйламасак-да, ҳали
ҳаммаси олдинда-ку, деган

либ, ўксаб-ўксаб, унисиз
йиғлашдан нарига ўтолмади.
Эрим яна кундалик ўз
юмушлари билан машгул
бўлиб юраверди.

Шундай кунларнинг бири-
да тонг чоги туш кўрдим.
Ховлимида тўй бўлаяти.

Тумонат одам йиғилган.
Мен дастурхон кўтарган
холда отамнинг ҳовлисидан
чикиб, бу ёққа - ўз ховли-
мизга тўйга келаяпман.

Ланг очиқ турган дарвозага
етиб келгач, ичкарига
разм солдим. Хўжайним
супа устида жажигина
ўғил болани икки кўлида
баланд кўтариб, силкитиб
ўйнатаяпти. Ёнида турган
аёл хурсанд холда у киши-
нинг ҳаракатлари-ю, бола-

тишиди. Шу ёқ ёнимда бир
нуроний қария пайдо
бўлди.

- Кизим, ҳаммасини
үйли қилиб, тинчидинг
энди, - деди отахон бо-
шимни силаб туриб. - Ана
энди ўзларинггайм битта
бошпана тиклаб олинглар.

Отахон шундай деб
кўздан ғойб бўлди-ю,
ўрнида бошқа бир ўрта
ўшлардаги қиши пайдо
бўлди. Бундай қарасам,
кўши маҳаллалик таниш
киши экан.

ОЛАИНДАН АЁН
БЎЛГАНАИ

ақида билан ўзимизни
овутсак-да, ён-атрофдаги-
ларга кўпроқ "ташибиши"
туша бошлаганди. Қишлоқ-
чилиқда шундай, ҳаммага,
ҳамма нарсага, ўзглар оиласида-
ги муаммоларга ҳам эътибор бери-
лади, чекка-чекка-
дан муҳокама, муно-
зара қилинади, ху-
лосалар чиқарилади, ҳукмлар ўқила-
ди, карорлар ҳам
қабул қилинади.

Ўн бир йилнинг уч-
иyllарини шо-
шилмасдан, узун-
қулоқ гапларга
эътиборсиз, эр-
танги кун умиди
билан хотиржам-
рок ўтказган
бўлслак ҳам, кейин-
ги саккиз йилини
таҳликалироқ ке-
чирдик. Яқин
кариндошларнинг
истаги, қийноқ-
истови, бাযзилар-
нинг таъна-ю, даш-
номлари, кочирим,
кесатиқлари таъ-
сири ва ўзимиз-
нинг ҳам раъий-
миз, истагимиз

билан фарзанд истаб югу-
риша ўтказдик. Нажот
йўлида оёғимиз етган жой-
гача бордик. Боришдан,
қатнашдан, елиб-югуриш-
дан армонимиз колмади.

- Бўлди, - деди эрим ўн
биричин йил охирида кес-
кин кўл силтаб, - энди ҳеч
жойга, ҳеч кимга бормай-
миз! Нима, дунёда битта
безарзанд бизми? Умрим-
зининг охиригача бирга
яшаймиз. Худо насиб этиб,
фарзанд кўрсак-кўрармиз,
кўрмасак ҳам майли, рози-
ман. Нимаики бўлса, худон-
нинг айтгани, пешонага
ёзилгани бўлади. Худога
зўрлик килиб бўлмайди.

Мен фарзандиз бўлсаям
умримни фақат сиз билан
яшаб ўтмоқчиман. Бошқа
нарсанинг ҳаммаси мен
учун иккинчи даражали.
Хўш, сиз нима дейсиз, сиз
кандай фикрдасиз?

Мен ҳеч нарса дёя олмади.
Сукутдан бошимни
кўтара олмадим. Ўй-хайл-
дан ўзимни ўнглай олмади.
Тилим ҳечам калимага
кељмади. Фақат эзилиб-эзи-
либ ўтовларга кириб ке-

- Бу ёққа юринг,
- деди у мени
қўли билан орқа-
сидан имлаб, - ке-
линг, келаверинг.

Мен гап-сўзиз
итоаткорона у
одамга эргашдим.

- Мана бу ўтov
кенжя ўғлини, -
деди у қиши энг
чеккадаги ўтov
ёнида тўхтаб. -
Биз ўзимизга
ўтovни шу ўтov
ёнидан тиклай-
миз. Буларга
энди ўзингиз бош
бўласиз.

Тушим шу ерга
етгандা уйғониб
кетдим. Орадан
ойлар ўтди. Мен
ҳам қайта турмуш
курадиган бўлдим.
Тушимда кўрган одамнинг
хотини бир йил
бурун қазо қилган
бўлиб, саккиз
ўғли бор экан.

Худди шу одамга турмуш-
га чиқдим. Ўғилларнинг
кattasi ўн уч, кичиги сал
кам уч ёшда экан. Саккиз
ўйилни тарбиялаб, парва-
ришлаб, оқ юваб, оқ та-
раб ўстирдим, улгайти-
дим. Отаси билан бирга
кўпларини ўқитдик, ай-
римларини хунарли қил-
дик, исха жойлаб, ўйлан-
тирдик. Ҳовли ичини қай-
та куриб, саккизига сак-
киз ўй, ўзимизга ҳам чо-
роқ бошпана курдик: Сак-
киз келин туширдик.
Ҳозир невараларимиз
сони ҳам ўттиздан ошиди.
Отаси-ку, мени хозиргача
ер-у кўкка ишонмайди.
Саккиз ўғил, саккиз келин,
неваралар ҳам беҳад
эъзозлашади. Биронаси
измимдан чиқиб, юзимга
тиқаридан ҳам бунчалик мэр-
оқибат кўрмagan айрим
оналарни кўриб, ўз тақди-
римга шукроналар айтаван.

Норматив TOFA,
Кашқадарё вилояти,
Косон шахри.

10

Oila va jamiyat

ШАНБА 22

OZBEKİSTON

- 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
7.00 **Миллӣ кино:** "Майсаннинг иши".
8.00-8.35 "Ахборот".
8.35 ТВ анонс.
8.40 "Мирзо Улугбек". В/ф.
9.10 "Наврӯз согинчи".
"Болалар сайёраси".
9.15 "Болалар дунёси".
9.35 "Инор". В/ф.
10.35 "Минг бир ривоят".
10.40 "Хидоят сари".
11.00 "Рангикамон", 2. "Дидар".
11.40 "Оналар мактаби".
12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
13.00 Миллӣ кино: "Мухабат синонлари".
14.00 "Ахборот".
14.15 Миллӣ кино: "Мухабат синонлари".
15.25 "Хонадон".
15.50 "Кўклиам сурури". Мусикий дастур.
"Болалар сайёраси":
16.50 "Уйла, Изла, Топ!"
17.45 "Эртаклар - яхшилика етаклар".
18.00 "Корақалпак наволари".
18.15 "Саломатлик силлари".
18.35 "Интеллектуал ринг".
19.15 "Оҳанлар оғушида".
19.25, 19.55, 20.55, 21.30 Эълонлар.
19.30 "Ахборот". /рус./.
20.00 ТВ анонс.
20.05 "ТВ шифокор".
20.10 "Аччик ёлғон". Т/с.
20.50 "Минг бир ривоят".

- 21.00 "Ахборот".
21.35 ТВ анонс.
21.40 "Кўнгил кўшик истайди".
22.00 "КиноТеатр".
22.25 "Кўшиғимсан, муҳаббат".
/SMS/.
22.35 Хинд киноси: **"Мунабий бўлиб қолинг"**. Премьера.
23.55-24.00 Тунги наволар.

- 7.55 "Аждодлар ёди".
8.00 "Ёшлар майдони".
9.00 "Келажак эгалари".
9.10 "Алия". Т/с.
9.50 "Наврӯзи олам!".
9.55 "Иклизим".
10.00 "Давр".
10.10 "Таноз хоним". Б/ф.
11.40 "Ёшлар навоси".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Айем муборак!".
12.45 "Келажак овози".
12.55 "Иклизим".
13.00 "Давр".
13.10 "Ёшлар ила саёҳат".
14.00 "Пуаро". Т/с.
14.50 "Камолот".
15.00 "Ёшлар майдони".
16.00 "Давр".
16.10 "Гул ифори". Т/с.
17.00 "Умр баҳори".
17.20 "Чемпион".
17.40 "Ассалом, баҳор!".
18.00 "Дёл қалби". Т/с.
18.35 "Мулки мумтоз".
18.50 "О, ёшлигим!".
18.55 "Иклизим".
19.00 "Давр".
19.30 "Алия". Т/с.

ЯКШАНБА 23

OZBEKİSTON

- 19.25 , 20.00, 20.55, 21.40 Эълонлар.
19.30 "Тахлилнома". /рус/.
20.05 ТВ анонс.
20.10 "Оддий ҳақиқатлар".
Ток-шоу.
21.00 "Тахлилнома".
21.45 Сен баҳорин соғин-маддингу?" Мусикий дастур.
23.15 Хинд киноси: **"Мунабий бўлиб қолинг"**.

- 6.55 "Аждодлар ёди".
7.00 "Уфратлар". Б/ф.
8.35 "Наврӯзи олам!".
8.40 "Мулки мумтоз".
9.00 "Якшанба нонуштаси".
9.20 "Алия". Т/с.
10.00 "Ватанпарваз".
10.50 "Келажак овози".
11.00 "Акс". Ток-шоу.
11.40 "Ёшлар навоси".
12.00 "Жумонг". Т/с.
12.40 "Джонни".
13.00 "Болалар давраси".
13.30 "Алоуддин". М/ф.
14.50 "Болалар табассуми".
15.00 "Брилиант кўл". Б/ф.
15.30 "Хайт сўймоклари".
16.50 "Чемпион".
17.10 "Наврӯз нашидаси".
17.30 "Каминанинг оиласи".
18.30 "Кўклиам наволари".
18.50 "Аёлга тазим".
19.00 "Давр". Ҳафта якуни.
19.30 "Гарандум".
20.20 "Наврӯз гашти".
20.30 "Каллок".
21.00 "КИНОМАНИЯ".
21.30 "Денгиз хўқими".
23.40 "Тунги парвоз".

TOSHKENT

- 7.30 "Салом, Тошкент!".
8.35 "Камила". Телесериал.
9.00 "Телекувер-маркет".
9.20 "Пойтахт" ахборот дастур.
9.40 "Фаронсонлик бекати".
10.00 "Мусика SMS".
10.30 "Пойтахт" /рус/.
10.45 "Репортаж" /рус/.
11.10 Кино: "Очарован тобой".
12.35 "Репортаж".
12.45-13.45 "Тошкентда наврӯз".
XXX.
17.55 "Афиша".
18.05 "Телекувер - маркет".
18.30 "Пойтахт" ахборот дастур.
18.50 "Камила". Телесериал.
19.25 "Мусика SMS".
20.00 "Пойтахт" /рус/.
20.15 "Мысли вспых".
20.20 Фильм о фильме. "Иорния судьбы. Продолжение".
20.50 "Интервью".
21.00 "Козибод".
21.30 "Пойтахт" ахборот дастур.
21.55 "Телекувер - маркет".
22.10 "Истебод".
22.30 "Пойтахт" /рус/.
22.50-00.40 Кино: "Иорния судьбы. Продолжение".

SPORT

- 8.00 "Хабарлар" (ўзб. тилида).
8.20 "Махаллиам пахлавонлари".
8.50 "Бодров утро".
9.50 "Хабарлар" (рус тилида).
10.15 "Смак".
10.55 "Военное дело".
11.15 **"ПОЛЕ ЧУДЕС"**.
12.10 "Цирк".
14.00-14.20 "Ракибингиз грос-мейстер".

SPORT

- 8.00 "Хабарлар" (ўзб. тилида).
8.20 "Махаллиам пахлавонлари".
8.50 "Бодров утро".
9.50 "Хабарлар" (рус тилида).
10.15 "Смак".
10.55 "Военное дело".
11.15 **"ПОЛЕ ЧУДЕС"**.
12.10 "Цирк".
14.00-14.20 "Ракибингиз грос-мейстер".

TV-MARKAZ

- 07.00 Узбек наволари
08.30 Мировые хиты
09.30 Baby hits
10.00 Мультфильм
12.00 Мировые хиты
13.00 Узбек наволари
14.30 СЕМЕЙНОЕ КИНО:
«ДОЧЬ Д'АРТАНЬЯНА»
худ. фильм
4.35 «Сокровища Земли»

- 16.50 Мировые хиты
18.00 Узбек наволари
19.00 Концерт
21.00 Узбек наволари
22.00 БЛОКБАСТЕРЫ ПО ВЫХОДНЫМ: **«ХИТМЭН»**
худ. фильм
23.50 Миксер

Oila va jamiyat**PTV**

- 6.00 "Доброе утро, Россия!".
7.30 "Студия Здоровье".
8.00 ВЕСТИ.
8.10 МЕСТОНЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКОВСКАЯ ОБЛАСТЬ.
8.20 "Военная программа" Александра Сладкова.
8.45 "Утренняя почта".
9.25 "Субботник".
10.05 "Вокруг света".
11.00 ВЕСТИ.
11.10 МЕСТОНЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
11.20 "Национальный интерес".
Ток-шоу Дмитрия Киселева.
12.20 ПЛАНЕТА ПРАВОСЛАВИЯ. ПРЕМЬЕРА. "Сирия и Ливан. Вторая колыбель".
13.15 "Сенат".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТОНЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.30 РОДНОЕ КИНО. Геннадий Назаров, Ольга Родина, Валентина Талызина. Борис Новиков и Виктор Павлов в комедии "Воровка". 1995г.
16.10 "Ты - то, что ты есть".
17.05 "50 блондинок. Интеллектуальное шоу".
18.05 "Субботний вечер".
20.00 ВЕСТИ.
20.20 СДЕЛАНО В РОССИИ. ПРЕМЬЕРА. Эмилия Сливак, Анна Здор, Татьяна Кравченко и Анастасий Лобкоев в лирической комедии "Ворожба". 2007г.
0.05 МИРОВОЕ КИНО. ПРЕМЬЕРА. Стивен Сигал в остроожесточном фильме "Король оружия" (США). 2007г.
2.00 Джек Николсон и Джессика Лэнг в фильме "Почтальон всегда звонит дважды" (США). 1981г.
4.25 НОЧНОЙ СЕАНС. Кристиан Клавье в комедии "Прекрасная Рита" (Франция). 2003г.

PTV

- 5.50 Петя Вельяминов, Донатас Банионис, Михаил Волков и Владимир Карапул в фильме "Командир счастливой "Щуки". 1972г.
7.30 "Сельский час".
8.00 ВЕСТИ.
8.10 МЕСТОНЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
8.20 "Диалоги о животных".
8.55 "Вся Россия".
9.10 "Схемолонгра" Евгения Петросяна.
10.05 "Сам себе режиссер".
11.00 ВЕСТИ.
11.10 МЕСТОНЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА. НЕДЕЛЯ В ГОРОДЕ.
11.50 "Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
12.20 "Сто к одному". Телеигра.
13.15 "Парламентский час".
14.00 ВЕСТИ.
14.20 МЕСТОНЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА.
14.30 "Фитиль №170". Сатирический тележурнал.
15.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ.
15.45 "Честный детектив".
16.15 ПРЕМЬЕРА. "Смеяться разрешается". Юмористическая программа.
17.45 ПРЕМЬЕРА. "Танцы со Звездами". Сезон-2008.
20.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ.
21.05 "Специальный корреспондент".
21.35 Егор Пазенко в фильме "Игра в прятки". 2007г.
23.25 ПРЕМЬЕРА. "Сто причин для смеха". Семен Альтов.
23.55 Вигго Мортенсен в приключенческом фильме "Жажды смерти-2".
2.05 Любовь Орлова в фильме "Волга-Волга".
3.50 "Пока все дома".
4.40 "ХА". Маленькие комедии.

- Боғча опамиз оғир ўқутарип
хеч чарчамайдилар да...

Рассом —
А. Ҳакимов

Қондабузар: -Ҳамай туриң,
уртқа миллиционер, оддин бир
келишиб олайлик...

Изота хожат
йиғ

ШЕРЬИЯТ ДАФТАРИДАН

ХАЙРЛАШУВ

Сочлар бир силкиниб түшди шамолда,
Айтилгандек бұлды "хайр" деган сүз.
Мәхр нігоҳлардан тұқынды ерга,
Маисигина қараб турар көр күз.

"Хайр" дәўләмді барыбир унга,
Күзлари бакириб йүгілгап аёл.
Әнді тош күчадан судралиб қайтар
Үзүн оёклари қонаған хаёл.

ФИРОҚИНГ КҮЙЛӘЙМАН, ДЕГАН ЭДИММИ?

1.

Мен толдим, мен толдим, ишон, мен толдим.
Күксимда зирқираб оғириди хижрон.
Исмининг юркадан сугуриб олдим,
Исминг қон, бағр қон, бармоқларим қон.

Кийналар жон тандан кетолмай тониб,
Хорғин нігоҳимга ёғирада сомон.
Охир бүйларингин күріб, кувониб
Ажабмас, күзимдан чиқиб кетса жон.

2.

Хижроннинг йиртілган күйлакларидан
Күренинб қолади күксимдаги дод.
Фироқинг күйләйман, деган эдимми,
Душвордир бу күйдан чиқмоқлигим соғ.

3.

Үмидлар чокини сүкіб боряпман,
Фигоним кирларға экіб боряпман.
Хотам, оғзингідеги муҳрани бергін,
Айрилік сувига чоңиб боряпман,
Кел.

Ёшдек равон оқмасдан бу күн,
Лаҳта-лаҳта қон келди күзға.
Үз қонига үзи беланиб,
Гүё чикар жон келди күзға.
Сен келмадинг.

Хажринг билан буралиб шохлар,
Күк либосда очса ҳам аза.
Күзим-сени келади дея
Епилмаган икки дераза.

Хәйлім көлдүзек сочилиб ётар,
Хәйлім йүлілде кезар исмінгиз.
Хәйлингиз күйімас күзім юмғали,
Қаранг, қароқларим тұла изингиз.

Аргимін солади кипригимга ёш,
Үнда җаволаныб үчади севинч.
Мен сени гүл каби бағримга босай,
Мен сени соғиниб кеттандым соғинч.

Минг үйлілік үйкіндең үйкіндең дил,
Учуклар тошауди хижрон лабида.
Әнді менинг үхлаб қолгым келяпты,
Япроклар- шамолнинг беланчагида.

ДИЛДОШИМГА

Нималарни күрмади-я бу бошим,
Дарә бўйди оқаверигб қўз ёшиш.
Кайлардасан, айт, қайдасан дилдошим,
Йўлларингда бу кўзларим интизор.

Айттардингика кўзинг бунча чиройли,
Юзларинг ой, қора қошларинг ёйли.
Келсанг агар күним бўлар ҳумойли,
Йўлларингда бу кўзларим интизор.

Висолингни сўраб ёлғиз худодан,
Мана ўтиб боряпман дунёдан.
Баъзан дилга хўрлик келар, баъзан ғам,
Буғун қайда, қайлардасан, дилдошим.

Дунё асли үзи шундай тор экан,
Сен кимларга, кимлар сенга зор экан.
Кўзларингдан билдим севги бор экан,
Кайлардасан, айт, қайдасан дилдошим.

Дилором ИСМОИЛОВА

ВАТАН

Севганимни айтмайин, билдириб қўйгим
келар,
Биринг олсам минг қилиб тўлдириб
қўйгим келар.
Жамолимни, камолимни, қалбимни беріб
сенга,
Бу дунёни ҳуснингта сўйдириб қўйтим
келар
Шунда мендан ризолар бўласанни,
ватаним.

Софинчингни сўйлай берсам, соғиниб
кетсан аллар,
Бобурингни саганасин силашиб қайтас
еллар.
Эзгуликнинг, яхшиликнинг миллати
бўйласса ахир,
Куйласам мұхаббатдан куйлашиб турса
тиллар,
Шунда мендан ризолар бўласанни,
ватаним.

Тўзон турса аввало кипригимга кўнадир,
Хар яхши, ёмон кунга шоирларинг
кўнадир.
Бу дунёда мұхаббат ва ватан ўймас асто,
Ўлса ишқ деб, ватан деб Дилороминг
ўладир,
Шунда мендан ризолар бўласан
бўйлани, ватан,
Қарогимда офтобдай кулган, тўлғаним
ВАТАН.

СЕНИ КЎРГИМ КЕЛЯПТИ

Гулларнинг бир тоза юзига қараб,
Шабнамлар ярашган кўзига қараб,
Тараттан бўйига, ўзига қараб,
Кўргим келип кетди, сени жуда ҳам.

Тиқилич шаҳарда топмадим ошно,
Кенгликларга чиқиб кетдим, ҳувайдо,
Қароқларим садр тепар, вовайло,
Кўргим келаяпти сени жуда ҳам.

Осынни синдириб ташлар қалдирок,
Дараҳтлар қўлни босади титор.
Саводай лапиллаб ёнди чирок,
Кўргим келаяпти сени жуда ҳам.

Нече минг қўз билан тўқнашди кўзим,
Киёсинг тополмай тўқилар бўзим,
Умримни кўзингтага жойлаган ўзим,
Умримга термулиб тургим келаяпти.

Мен сени жуда ҳам кўргим келаяпти.

ШОҲСАНАМГА

Ёмғир савалаган атиргул каби
Ивib кетибсиз-ку Шоҳим, санамим.
Сочларини ёйб нени изладинг,
Әй, осмон, тушунтир бу ҳол сабабин.

Сув ичган майсадек яшнаб, гуркираб
Бўйлар чўзилмиш бу киприкларнинг.
Каттиқроқ тикилиб турсангиз бир зум,
Ўлдириб қўясиз бир тирикларни.

Шу ақиқ лабларга ўзини уриб
Ҳамон ҳаяжонин босолмас ёмғир.
Борлигин унтутиб бокади фалак,
Қўзида томчи ёш айланар фир-ғир.

Хаётбахши нігоҳлар, эгик қошларга
Дунёни берарди бўлса Шерозий.
Мен-ку гўзлакларнинг битта шайдоси,
Ва уни куйлашга розиман, рози.

НИМА? НЕГА? НИМА УЧУН?

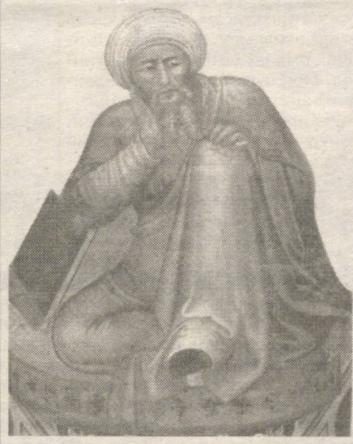
ИСЛОМ ДИНИ ҲАҚИДА

Мұхаммад (сав) ислом динининг асосчиси бўлиб, у Арабистон ярим оролида жойлашган Макка шаҳрида 570 йилда туғилган. Ўтган минг йилдан ортиқ вақт мобайнида ислом ва насронийлик энг ийрик ва кенг тарқалган динлар сифатида шарқ ва гарб тарихи ҳамда маданияти тараққиётида мухим роль ўйнаган. Мұхаммад (сав) Аллоҳ ягона, ўзи эса унинг пайғамбари эканини тақидлаган. Унинг издошлари дастлаб араблар бўлиб, улар араб тилида сўзлашганлар ва араб ёзувидан фойдаланишган. Мусулмонларнинг мұқаддас китоби Куръони каримда Аллоҳнинг вахийлари жамланган бўлиб, у ислом динига сифињчиларни кунига беш вақт намоз ўқишга, мұқаддас Рамазон ойида рўза тутишга, фитр ва закот беришга, ҳаж зиёратини доғи этишга давлат этади.

Мұхаммад(сав)нинг вафотидан сўнг ислом дини Осиё ва Африканинг кўплаб давлатларида ҳам кенг тарқалди, хатто Европагача кириб келди.

ШАРҚ МАДАНИЯТИНИНГ ФАРБА КИРИБ КЕЛИШИ

Ўрта асрларда ислом маданияти юксак даражада ривожланди. Чунки у ўзида турли бошқа ҳалқларнинг билим ва маданиятиларининг илғор томонларини жамлаган эди. Масалан, улар Ҳиндистондан санок тизимини, Шарқий Рим империяси ҳудудларида яшаган ҳалқлардан фалсафа ва тибиётни ўзлашириди.

Мусулмонлар хитойликлардан ҳам кўп нарсаларни ўрганишган. Порох ва компас шулар жумласидандир. Улар орқасида бу нарсалар аста-секин гарбга ҳам кириб келган.

Бундан ташкири ислом дунёси олимлари жаҳон илм-фани ривожига ҳам улкан хисса қўшишган. Шу ўринда буюк аллома боболаримиз - тиббиёт илмишнинг дахоларидан бири Ибн Синони, ал-Гарәбнинг отаси ҳисобланмиш Ал-Хоразмийни, география ва бошқа фанларда ўлмас асарлар яратган Берунийни, астроном олим Улугбекни эслаб ўтиши кифоя.

ФЕОДАЛИЗМ НИМА ЭДИ?

Ўрта асрларда Европада қиролларнинг ўз армияси бўлмаган. Ўз қиролларнинг ташкини душманлардан химоя килиш учун улар ерларининг бир кисмими дворянларда ва феодалларга бўлиб беришарди. Эвазига улар уруш бўлиб қолса, қиролни ўз армиялари билан химоя қилиш мажбуриятини олишарди. Улар армияга одамларни жалб этиши учун қиролдан олган ерларини вассалларига бўлиб беришган. Вассаллар уруши бошланғанда армияни шакллантириша мажбур бўлишган. Аскарлар яратган Берунийни, астроном олим Улугбекни рицарлар алоҳида ажраби турган.

Крепостнойлар деб аталган дехқонларнинг турмуши аяничи бўлган. Улар кадимги замонлардаги идеялар кадим, аммо уларни озод кишилар деб ҳам бўлмасди. Улар феодалнинг ерларида ишлашар, унга қарашли ерлардан чеккага чиқишга ҳажи эмас эдилар. Етиширган ҳосилнинг катта қисмини эса феодалда беришга мажбур бўлишарди. Ихтимой-иқтисодий жамият курилишининг бундай шакли феодализм, деб аталади.

ЎРТА АСРЛАРДА ЗИЁРАТ ВА ХОЧЛИ ЮРИШЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ НИМАДА ЭДИ?

Ўрта асрларда одамлар ўта диндор бўлишган, шу боис улар пайғамбар Исо Масих ҳочга тортилган Куддус шаҳрини, Рим папасинини қарорхоги жойлашган Рим шаҳрини зиёрат қилиш учун минглаб километр йўл босиб боришарди. Айниқса, Куддус шаҳрининг турк сultonлиги таркибига ўтиб кетиши уларнинг ана шундай зиёратларни мушкуллаштириб кўди. Оқибатда XII-XIII асрларда қадимги Куддус худудини қайта тикала насронийлар учун хиджаб масалалардан бирига айланди. Шу мақсадда ташкил қилинган ҳарбий экспедициялар "хочли юришлар" деб аталади. Бу ҳарбий компаниялар фататина диний мақсаднин эмас, балки савдо ва иқтисодий мақсадларни ҳам кўзлар эди. Бу юришларнинг аксарияти турли қироллар ва давлатлар ўртасидаги келишмовчилик ҳамда қарама-қаршиликлар боис мубаффакиятсизлик билан якунланган. Аммо улар европаликларнинг Яқин Шарқи, ҳалқлари билан савдо-иқтисодий, маданий, илмий-маърифий алоқаларининг кенгайишида мухим аҳамият касб этган.

НЕГА ИЛК ЎРТА АСРЛАР САНЬАТИ РОМАН УСЛУБИ ДЕВ НОМЛАНИДИ?

Роман услуги Европада XI-XII асрларда кенг тарқалган эди. Унинг бундай номланишига сабаб - ўзида кадимги Рим иштоғларни ҳамда Византия санъати номи билан машҳур бўлган шаркона мөъморчилик usulparini ўзида мужассам эттаглигидар. Роман услуги ўта диний

бўлиб, ҳаётга насроний диний қарашларини ўзида акс этиради. Жумладан, мөъморчиликда диний бинолар - чerkovlar, монастирлар, соборлар, шунингдек кўплаб қаср ва қалъалар курилиши алоҳида ўрин тутади.

ДАРМОН тайёрлари

МУАЛЛИФ СҮЗИ: Ҳаётимиз давомида күп одамлар билан танишамиз, сұхбатлашамиз. Қуйиди дикқатингизга ҳавола этаётганим икки кечмиши ҳам ана шундай танишуғ, сұхбаттар ҳосиласидир.

Cизга дардимиң әришимга узок үйлар давомида ўзлигимдан воз кеңіб яшаганым, оқибат кесалинда хор-зорлығым сабаб бўлди. Та уйимда: «Киз бола ўқиб, шахар олиб берармиди?» деган ақида мавжуд эди. Шу сабабли бўлса керак, ўрта мактабни тугатар-тутатас, мени унаштириб қўшиши.

Эрим билан турмушимиз давомида

олган эдик. Ўғлимга маслаҳат солиб, ҳозирча сизлар чика колинглар, кўплашиб уйларингним тиклардик, - дедим. Ўғлим ер чизиб ўтирганди, гапга келин араплаши:

- Кизингиз неварангиз билан чика колсин янги ҳовлига, бу ўйлиники. Яна мурасага келтирмокчи бўлдим.

- Бу ўй-жой ҳам сизларни болам, опанг шундай юрмас, тенги чиқса, яна баҳтини топар... Вақтинча, яшаб

2
Байрамнинг эртаси куни ота-онамни кўриб келиш учун йўлга чикдим. Қиши куни эмасми, бекатда қунишибигина ўтирган кексса онахондан бўлак бирорни тўловчи йўк. Салом бераб, ёнга ўтиридим. Онахон алиқ олғач, кимнинг қизисан, деб сўради. Ҳизимни танишиштиредим.

- Ҳа, бўлди, таниман, отанг яхши одам. Малимман, болаларни ўқитаман, дейсанми, ўқит қизим, ўқит, ўқитиш савоб иш. Мана ўзимдан айтай, эй, у даврларда ҳаммаям қиз болани ўқитаварасди. Етимшага киргунча эримнинг чизган чизигидан чикмадим. Бобой ўтгандан кейин саксон-да оёқ чиқариб ўтирибман-да, болам. Кўшни қышлоқлик бу бибини бизнинг.

кишлопқа тушган қизининг кека келган деб ўйладим.

- Кизингизникига келгандигизми, қаҳратон кишида бирор ҳафта меҳмон бўлмасиз-да, - дедим.

- Бе, қаёда, қизимникига келмаганинга кў-ўп бўлди. Қўевим пияниста, туркни кўрмай, дайман. Қаҷонлардир бир келганимда, эр-хотин ўришиб қолишиди, қўв менга қараб, қизингизни олдингизга солиб, олиб кетинг, деди. Шуши бормайман. Қизим мени соғинса, ўзи келиб кўриб кетади. Укагинанинига кеча келувдим. Бир кечга гаплашиб, ётиб, дардларимни аритиб кетаятманди. Укам хотини билан шунчага, «қолингчи қолинг» дейишид, кўнмадим. Бугун эрта пенса пулни келадиган. Пенсачи бола пулни келинга бераб кетса, келиним менга пулни бермайди. Кейин бу юришлар қаёда, болам?

- Ўглингиз-чи, яхшишми?

- Ўғлим шу рўзгорнинг горни ёёламан, деб мусофири юртда ишлаб юриби. Икки-уч ойда бир келади ўйта. Ўйдаги жанжалларния, дардимнинг айтмайман унга. Ие, қара-чи, болам анави автобус биз томон кетмасикан.

Қўлига тугунини олиб, тезги на автобусга чиқаркан шошапшиша хайрлаши. Онахон кетди, атиги ярим соатда, ёёса бир китоб бўлгулик бутун ёхтадан, соддагина қилиб, сабоқ бераб кетди менга...

Бу иккя аёлнинг ҳаётини хикояларини тингларканман, Мухаммад Юсуфнинг: «Кимда зам кўп бўлса, у менинг онам...» деган машхур сатрлари ёдимга тушди. Бундай кексалар, сизга, бизга ота-она ё бобо-буви эмасди. Лекин улар њеч биримизга бегона ҳам эмас. Бу фанимат дунёда олимлар, маҳалламиз, ён-арофимиздаги қарияларни ҳимоямизга олайлик, уларга сунчунчи тиргак бўлайлик.

**Гўзал ЖАЛОЛОВА,
Бухоро вилояти,
Рижим тумани.**

УЛАР БИЗГА БЕГОНА ЭМАС...

бир киз, бир ўғил кўрдик. Қизим ёшлигинда иккилиб, ногирон бўлиб колганди. Кексайланда, қаровчиларимиз шулаар, деб, оғизларидан чикканини мухайё қўлдик. Қўлларидан исла-ди келадиган бўлганида ҳам касал ҳолимга қарамасдан, болаларим иссиқ овқат-сиз қолмасин ўт, ўзим ўтин ёриб, қозон қайнатдим. Ҳа, уларга бор мемризни бердигу, эвазига озгина бўлса-да, кадр сўрамадик. Қизимниям тенги чиққа, турмушга узатдик. Бир-икки меҳмон бўлиб борганимда мумаласини кўриб, ёқтириб қолиб, сувлугина жишини келин килиб туширдик.

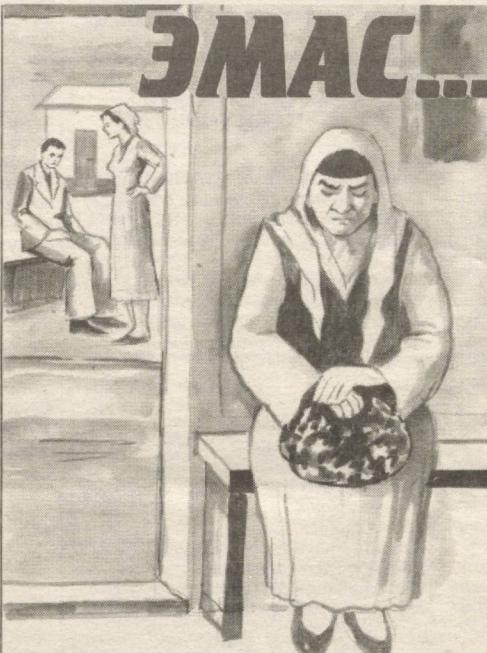
Келинин келганда кўр, деганлари тўғри экан. Боща ўзлари ярашиб олишар, деб ўйдаги жанжаллардан ўзимни четга олиб юрдим. Катта жанжал қизимнинг турмуши бўлмай, бир ўғли билан ўйга қайтиб келганидан кейин бошланди. Қизимнинг ўйга қайтиши келинга ёқмади. Ўглим хотини билан опасининг ўртасида сарсон, менинг эса ҳали унга, ҳали бунасига ялиниб кун кўришимга тўғри келди. Охирни бўйламиди, ўглим бетарафлик йўлига ўтиб олди ва кўчадан янги улфатлар ортириди. Бу орада эзим касалидан вафтот этиди. Эзим тириклигига куриши тугалланмаган янги ҳовли

турсанглар, учта ўғилларинг бор, кейинчалик биттаси эгалик қиласди-да, бу ўйга ҳам. Ҳозир бўлса бўлди, бўлмаса куруқ қоласиз ўйдан, - таъкидлади келин.

- Хуллас, ўғлим ҳам хотини тарагфа ўтиб, опасига кўйол гапирадиган бўлди. Уларнинг жанжалидан беziб, қизим билан ўзим янги ҳовлига чикдим. Қўни-қўшниларнинг ёрдами билан ўйнинг кам-кўстини тўғриладик. Қизимнинг ногиронлик, менинг қариплик нафакам фақатгина тириклини учун қозон қайнатишга етади.

Аксига киш аёзли келди. Газ, электр ўтказилмаган, сомон сувоч, қилингандай ўйда уч жон сандалда жон сақлаймиз. Ўглим бирор марта бўлсин, хабар олмади. Тунлари уйкум қочиб, йиглаб чиқаман. Қариган ҳолимда менги бу нима қўргуллик. Ўзимга қараб бир кўйсам, қизимга қараб миннэ эзиламан. Ҳудойим, ишиклиб, омонатнинг олмай тургинга. Мен бўлмасам, болагина-римнинг аҳволи нима кечади...

Ўғлимнинг инсоға келган, меҳр кўрсатдиган кунларини кўшиши насиб этармикан?

КўЗИМ ЙЎЛЛАРИНГДА, БОЛАМ...

Биз ҳамма қўшилар Махбу хола деб атайдиган аёл ёғлиз ўзи яшар, бунинг усту-тига кун сайнин кексайлиб борарди. У ҳеч қачон, ҳеч кимга ўзи ҳакида гапирмасди.

— Нечя йиллардан бери эшигимдан кириб-чиқсан. Кўчадаги ишларимни ҳам ҳеч оғринмай бажарасан. Тўғриси сени ўз имзидек кўраман. Сен ёзув-чиズувдан боҳабар одамсан. Қўлингдан келса мен ҳакимда єз. Токи уни ўқиганлар мен юрган йўллардан юрмасин, деб қолди у бир куни.

Махбу хола ҳазин ва хаста, жуда хаста овоз билан ўз кечмишини сўзлай бошлади:

— Оқи оқча, қизили кизилга ахралган 17 ўшлардаги киз эдим. Ҳийман, одам бўламан, деган яхши ниятлар билан шаҳарга келдим. Омадим чопмади. Қишлоқга кайтиб боришига ор килиб ошхонага ишга кирдим. Ҳўррандаларга хизмат килардим. Улардан бир нечраси ошхонамизнинг доимий мижозлари эди. Пулдор одамлар. Оқватланиб бўлишгич, хизматидан ташкири ӯзимга, яхши ишладинг, деб бир даста пул ташлаб кетишишарди. Ёш эмасманни чиройли кўринингим,

яхши кийингим келарди. Бир куни улар қўлларидағи қадаҳин чўкишиларикан, мени ҳам озигина ичишига та-лиф килдилар. Рад этсам уларни хафа қилиб қўйиб, қўлдан чиқариб қўйишмийлигини ўйлаб, бирга «тотиндим». Ҳеч ичмаганим учун юзларим қизарип, бўшим айлануб кетди. Улар: «Ў, янайам чиройли бўлиб кетдингиз», - деб мени мактади. Мактавлар майдек ёқиб яна битта қадаҳ олдим. Бу сафар овқатланиб бўлишгач янаям кўп пул ташлаб кетишиди. Бу пуллар кишилодан колган укаларим ва онам учун жуда зарур эди. Онажоним икнина нафар укамни ёғлиз пенсия пулига бояқиб ўқитарди. Хуллас бу хўррандалар тамоман менини бўлишиди. Хизматига мендан бошқаси бормасди. Бир куни шундай кайфу-сафодан сўнг мени ўзлари билан олиб кетишиди. Иш куни охирлаб кеч бўлиб қолганидан уларга эргашдим. Жуда ҳашаматли ўйга кириб бордик. Зиёфат давом этиди. Мижозларимнинг исимини яхши билардим. Бугун Жасур деганларининг туғилган куни экан. Мансур ака унга қараб:

— Жасур, мана шу хулиқони сенга буғун хада қиласман. Мен-
кетди. Уни катта қиласман,

дан сенга совба. Уни осмондан пастга тушириб қўй, - деди.

Сўнг менга қараб: — Нархингни айт, — деди.

Ҳазиллашапти, деб мен ҳам ўйламай жавоб бераб юборибман. Гап битта, деб олдимга бир даста кўкидан ташлadi. Қопқонга тушганимни шунда сездим.

— Қўйсангиз-чи, мен ҳазиллашдим, - дедим. У киши бизнинг ишимизда ҳазил бўлмайди, деб мени сотиб юборди. Жасур ака ёмон одам эмасди. Мени бошхаларга ҳафа килдириб ҳам қўймаган. Биз учрашиб юравердик. Ҳомиладор эканини эшигат, музлаб кетгандек бўлди. Кайтиб бу мижозларимни кўрмадим. Ўша ўйга борсам эшигилари тақа-так ёпик. Яна бир куни излаб бордим. Ўшанда ойкуним яқин эди. Ўй эшигини томоман бегона одам очиб:

— Энди бу ерда биз яшаймиз. Жасур Йўлдошевич уйни бизга сотдилар. Ўзлари каерга кетгандарни билмайман, - деди. Тўплаган пулларимга мана шу бир хонали ўйни олдим. Болам туғилгач унга Дониёр деб исм кўйдим. Кўзларни коп-кора, ширингана чакалоқ эди. Ьеш бола-бон бўлиб ўқиши ҳам колиб кетди. Уни катта қиласман,

деб ўзимни ўтга ҳам, чўққа ҳам уриб кўрдим. Маошим тирикчилигимизга етмасди. Болалам қаттиқ шамоллаб қолгач янаям қўйналдим. Үнга қаров, дори-дармон керак эди. Хуршид деган киши билан ташдидим. Бир-икки ой қарашиб юрди, у ҳам қорасини кўрсатмай кетди. Болал сөғайиши учун энди мен ҳамма нарсага тайёр эдим. Дониёр 2 ёшлар бўлиб қолди. Ўзим 20 ёшларданман. Бир куни ўйда кирди-чиқди кўпайиб кетди. Ўзим ҳам адашиб кетдим саноқдан. Чарчаб ухлаб колибман. Ўрнимдан туриб юргиб Дониёрнинг эшигини очиб қарадим. Мен доим унинг эшигини кулфлаб кўярдим. Бу гал эшикни ёпдим, ўйқум билмадим. Қалит кўядиган жойимда йўқ эди. Хуллас боламни йўқотиб кўйдим. Дод солдим. Ҳеч ким эшиганди.

Уша ўйга борсам эшигилари тақа-так ёпик. Яна бир куни излаб бордим. Ўшанда ойкуним яқин эди. Ўй эшигини томоман бегона одам очиб:

— Энди бу ерда биз яшаймиз. Жасур Йўлдошевич уйни бизга сотдилар. Ўзлари каерга кетгандарни билмайман, - деди. Тўплаган пулларимга мана шу бир хонали ўйни олдим. Болам туғилгач унга Дониёр деб исм кўйдим. Ҳашаматли хонадиган башлашга харакат килдим. Ўзиз, жойсиз, оиласидан ахралган бир одамга эрга чикдим. Уч йилча яшадик.

Болал бўлавермагач: «Ўз фарзандларимни соғиндин», - деб кетиб қолди. Шундан бўён ёғлизман. Ўша ошхонада ишлайман.

Ўглим Дониёр кечалари тушларимга кириб чиқади. Бирор тун йўқ-куни туш кўрмасам. Унинг кўзлари копкора, қорачиқлари йирик-йирик эди. Лабининг чап томонида мишиш боли бор эди.

Махбу хола ўқсаниб-ўқсаниб йиглади. Үнга тасалли бердим. «Болангиз топилади, албатта. У ёк, бу ёкка расмини беринг, изланг», дедим. У «Мени "онам" дермикан, деб кўзларим жавдираб каради. «Бола онасидан ҳеч қачон тонмайди». Албатта, уни топасиз», деб ишонтириб кўчча чиқдим. Қўчаларни, хиёбонни айланаб кетди. Ҳар ўтган йигитга қарайман. Юзига тикиламан, қўзи корами, лабининг чап томонида мишиш боли бор эди. Ҳамма йигитларнинг кўзлари қора бўлиб кўринадиган кўзимга. Лекин лабининг устида мишиш боли йўқ. Кулокларим остида Махбу холининг хазин овози янграйди: «Кўзим йўлларингда ниғорон, болам...

Дилором ИСМОИЛОВА

Соатнинг қаттиқ қўнгироғидан ўйғониб кетган Даврон иргиб ўрнидан турди-ю, деразадан ташқариға қарди, ҳаммаёк қоп-коронгу. Қишининг қиска кунларида, деб ўйлади ичидаги агила тапил кийиниб, дадаси ётган хонага кирди, жим-жит. Ўйғониб кетмасин, деб овоз чикармай оёқ учидага сенкин чайтиб чиқди. Иштахаси бўлмаса ҳам ошхонага кирди, тезда нонушта тайёрлади. Бир пиёла чой ичиб, ишга отланди. Ташқарига чиқди-ю, яна қайтиб: "Дада ишга кетаяпман", демокрия бўлди. Лекин дадасининг ширин уйкусини бузгиси келмади. Ҳар доим кулфлаб кетадиган дарвазори

дига югуарар, қувончу ташвишлари ҳақида сўйлашар, сирлашар эди. Қиз ҳам Давронни бир кун кўрмай қолса, телефон қилар, соатлаб кутар, йўлига кўз тикар, кириб келганди эса қалби олам-олам қувончларга тўлар эди. Шундай килиб, киз ва йигит ўртасидаги сирлиширин хиссиятлар секин-аста ишқ-муҳаббат хиссиятларига айланди.

Даврон эса Лайлой билан бўлган муносабатларини ўйдагиларга айти олмас, айтганда ҳам онасининг рози бўлшигига ишона олмасди. Лекин у кизни қаттиқ севишни, узиз яшомласлигини, уларни ҳеч нарса, ҳеч қачон ажратомласлигини ҳар учрашувда тўтикуш сингари такрор-

дай ёмон ишларни қиласмиди? Келиб келиб мен ким палончини хотини отаси йўк, етимча қизни, камига корнида ги боласи билан келин қиласмишман? Қани, қадамини қўйиб кўрсан-чи, шу уйга, изларини куритаман! - деб эшикни тарақатиб ётиб, ўз хонасига кириб кетди. Даврон ўша куни ишдан кеч кайтган дадасига ҳам дардини айтольмади. Шундай килиб, Даврон онасининг бир гапини иккакиломлай, бир карорга ҳам келомлай, Лайлопни ўз тақдири, ўз фамашвиши билан колдирди-ю, ҳарбий хизматта жўнади-кетди. У ҳарбий хизматта Лайлодан кечирим сўраб, кўплаб хатлар ёди. Лекин қиздан жавоб хати келмади. Факат Лайлопнин бир марта юборган хати ичидан ўзи ва қизасининг сурати чиқди. Даврон суратга тикилар экан, худди ўзининг болаликдаги суратга ўшар, қизча кўйиб қўйгандек Давроннинг ўзи эди. Шундан сўнг қиз ва йигит ўртасидаги алокка узилди. Нора-

кулиб қўйди. Бундай таклифдан ўзини йўқотиб қўйган йигит ичкарига кирди. Даврон ўйдаги жихозлар: деразадаги тўқ, қизил ранг пардадан тортиб, дивандаги ахойди ётқичларгача бирма-бир кўздан кечириб, гёй эртаклардаги сехри қаср ичидаги гўзлар бир маликани учратандай қалби қувончга тўлди. Даврон ўша тундаги учрашувдан сўнг одамлар умрбод ахтариб топа олмайдиган баҳтга ёришгандай бу хонадоннинг мафтункор соҳибасига илпиз бояланиб қолди.

Олтиной эридан ахралган бўлиб, обўйликнина ташкилотда ишлайдиган ўзи га тўқ, тинч аёл эди. У ҳар куни Давронни энг азиз меҳмонидар кутиб олар, истаган таомини тайёрлар, у ёқтирган кўшиклиарни ёздириб келар, соатлаб ширин сұхбатлар қуар, ишкий саргузаштлардан сархуш бўлишар эди. Мухаббатнинг машақатсиз кўлга кири-

Ахтариб төңсаммиқан?

ярим қия қилиб очи қолдирди-ю, машинасини секин хайдаб, ҳовлидан чиқиб кетди.

Йўлда кетар экан, Даврон негадир катта опаси Робиянинг: дадамнинг устидан кулфлаб кетавер, биласан-ку, оймидан кейин анча паришонхотир бўлиб қолдилар. Кўчада гандиралаб юрмасинлар, кўрганлар нима дейди, деб қайта-қайта тайинлаганин эслади. Эслади-ю, "Мен ҳам ўғил бўлиб, дадамини дўхтирга кўрсатсан бўларми? Э, вакъ борми ўзи қарин одамни судраб юргани?", деб ўйлаб қўйди.

Ишга етиб келган Даврон ўй ташвишларини ўйда қолдирди, ҳамма нарсанни унуди-кўйди. Ўтган ҳафтадаги ҳужжатларни титкалаб, ўтиракан телефон қўнгироғидан фикри бўлинди. Гўшакни кўтарида, қўшниси Жаббор тоганинг ташвиши овози эшигитди: "Даврон, тезда етиб келгин, даданг... дадангнинг ахволи оғир..."

Ўйга ўқдай учиб келган Даврон эшик олдида турган қўшнисининг: "Бандаликда болам, бардам бўлгинг", деган овозини эшигитди. У дадаси ётган хонага отилиб кирди-ю, дадасининг совук жасадини маҳкам қуҷолаб узоқ йиғлади.

Дадасининг катта-кичик маросимларни ўтказиб бўлгач, иккала акаларни ва опаларни ўй-ўлиярига тарқалиб кетишиди. Давроннинг эса ҳайхотдай ҳовлисида на ота-она бор, на хотин болача. Ёлгиз ўз мусибати, ҳасрату надомати, ташвиши билан ҳайрон бўлиб келди. Карактадамдай гоҳ у ўйга, гоҳ бу ўйга кирад, ўйда эса ҳеч ким йўк. Уй уни кирад, ўйборгудай бўлар эди. Гандиралаб, ўз ҳонасига кириб қолган Даврон ўзини каравотга ташлади. Ҳаёл уни давру давронни, шўху шодонли, ёшлиқ-бебошлиқ йилларига этилади.

Даврон оиласда кенжатиб, эркотай фарзанд бўлиб, айтгани-айтган, деганидеган эди. Иккى ўғил, иккى қиздан кейин туғилган бу кенжатоининг ҳаётини "давру давронни" бўлсин, деб Даврон қўйишган эди. Ҳақиқатан ҳам ҳаётини давронни бўлди. Мактабни зўрма-зўрки битирган Давронни катта опаси Робия институтта ўқиши жойлади, ўқиси пайтида эса имтиҳон баҳоларини кўйиди-ди, ҳуллас, ўқиши ҳам битиди. Лекин ўз соҳаси бўйича ишлай олмади. Яхшияники, опажониси дипломли килиб қўйган экан, уни мўмайгина даромад келадиган, мойликини ишга ҳам жойлаб қўйиши.

"Лекин, ўша воеқа содир бўлмаганини да эди, - деб ўйлади Даврон, - ҳаётим бошқаба бўларми, билмадим..."

Кен куз кунларининг бирори на қаттиқ шамоллаб касал бўлиб қолди. Ўшандаги

Даврон 17 ёнда бўлиб, институтда 1-курсада ўқир эди. Кенжатоининг ҳарорати кўтарилиб кетганидан ўтакаси ёрилган онажониси уни тезда касалхонага ёткизди. Худди ўша ерда у ҳамшира киз - Лайлой ёткизиб қолди. Баланд бўйли, нозиккина, мовий ранг кўзлари порлаб тургувчи бу истарали қизни кўрганида ўз боладай қизарар, сўзини ўйтотар, ўзини унтар эди. Даврон гўёки эс-хушини ўйкотди, ўзи билмаган ҳолда у қизга бояланиб қолди. Касалхонадан чиқкандан сўнг ҳам, бўш вақт топди, дегунча Лайлопнинг ол-

лар, ҳизни ишонтирас, лекин ўзи-чи, ўзи ичиди: "Бир гап бўлар", деб кўяр эди. Дарҳаки-кат, "бир гап бўлар", дегидиган воқеа ҳам содир бўлди.

Даврон 1-курсни битириш арафасида, яъни баҳор оларидаги ҳарбий хизматга чакрилди. Отаси: "Майли, ўғил бола ҳарбий хизматта борсин, чиникади, ҳаётнинг қадирга етади", деб розилик берди. Онаси-чи, эҳона экан-да, гоҳ у таниш, гоҳ бу танишинига зир-зир югуарар, худонинг зорини қилиб ялинар, кенжатои, эркотайни юбор-масликка уринар эди. Лекин, ўғлини ҳарбий хизматдан олиб қолишнинг иложи бўлмади.

Сафар тараддудини кўраётган Даврон ҳарбий хизматта жўнаб кетишини Лайлого айтиди. Бу хабарни ўшигтан қизнинг ранги оқариб, индамай қолди. Нима гаплигини тушунмаган Даврон: "Лайлой, жонгинам, ахир 2 йил холос-ку! Бир пасда ўтади-кетади. Қайтанимдан сўнг тўйимиз бўлади, турмуш курамиз. Ҳозирча ўйдагилар билишмайди", деди.

Бироздан сўнг қиз кўзларини ерга тикканича секин гапиди:

- Ҳомилам бор, сиз кетсангиз мен нима қиласми? Бу ёғи нима бўлади? Бундай шармандалика қандай чидайман?

Ўзи шундай ҳам зўрга турган ўз йиглаб юборди. Қизни қандай қилиб тинчиши, юпатишни билмаган Даврон:

- Бўлди, йиглама, бирор нарса қиласми, иложи ўғул нарсаннинг ўзи йўқ-ку! - деб киска ҳайрлашиб, ўйга қайтди.

Рангни оқаринкираган Давронни кутиб олган онаси:

- Нима бўлди, болам, мазанг қочдими, - деди-ю, тезда дастурхон ёзиб, қайнок чой дамлаб келди.

Томоғидан ҳен нарса ўтмаган Даврон томдан тараши тушгандай:

- Ой, менин хотиним бор, якинда фарзанд кўрамиз, - деб ўрнидан туриб кетди. Бундай хабарни ўйлайдиган кумтаган Машхура як асанкириб қолди.

- Нима, нима дединг, ҳазилингни кўй, болам, ўзинг боласан-ку! Қачон ўйланниб, қачон болалик бўлиша улгурдинг? - деди-ю, ошхонага кириб кетди.

Даврон пиёлада совиб қолган чойни бир хўлганини билди, тегасида ойисининг:

- Бизни шарманда қилимочимисан? Нима тириклийн гўрга тикмоқчимисан-а. Айт, шундайми? - деган овозини эшигитди.

Ўрнидан ирги туриб кетган Даврон:

- Ой, олдин эшигинг мени. Лайлой яхши, ақли, оғир-вазмин, фақат отаси йўк, онаси икови яшайди. Яхши кўраман уни, хўл дессангиз, уйланаман унга, - деди.

Ўғлининг гапини охиригача эшигитни истамаган онаси, аюхансо солиб:

- "Кўттар-кўттар, товуқ шўрванти. Караги-

сида гўдак эса уларнинг қилган гунохла-

рига гувоҳ сифатида муштипар онанинг қўлида қолди. Кейин билса, Лайлой кизи

ва онасини олиб, бошқа шахарга кўчиб кетишибди. Бундай хабарни ўшигтан

Даврон бироз вижони олдида кўйнал- гандай бўлди. Кейинроқ эса: "Белим бу- тун бўлса, ҳали бола олдинда", деб қўиди ичиди.

Шундай қилиб, корлар ёғилди, излар ёпилди, ҳеч ким келиб, ҳеч кимга давво

қилимади, остонасини ҳатлаб ҳам ўтмади. Даврон эса эсон-омон хизматдан қайтади, мади. Кейин билса, у таътида чиқибди-ю, қора денгиз сафарига кетибида.

Олтинойни йўқотиб, юрак-багри эзилиб юрган кунларнинг бирда опаси Робия ўзи билан бирга ишлайдиган Раҳима исмли аёлнинг 19 ёшга кириб-кирмаган қизини топганини айтиб қолди. Совчилар учрашу кунини ҳам, тўйи ҳарни ҳам белилабишиди. Энди қолган ҳамма гап Давронда экан. У рози бўлса келин ҳам, тўй ҳам тайёр экан.

Даврон ойисининг қистовлари билан истаб-истамай, учрашува чиқди. Караса, рўпарасида ўтади бўйли, спокиниа, чиройликнина киз уялиб, ийманин туради. Даврон кизга бош-оёб керади: "Бўлаверади, менга хотин бўлса бўлди-да", деб майигида кулиб қўйди.

Шўрлик ота-оналар, опа-ю, акалар тўй тараддудида зир-зир югуришар, Даврон бўлса ичиди: "Менга нима, орзу-хавас уларга керак", деб тепса-тебрамини, таралла-бедод килиб юрги. Мана, тўй ҳам бўлди, онаси орзулаган келин келди.

Даврон янги кўёв сифатида ўз вазифасини бажарши учун 3-4 одоб скаплаб келинчизак билан, яни конунин хотини Зарифа билан бир хонада яшаб турди.

(Давоми бор)
Раъно ХИММАТКУЛОВА,
Фарғона шахри.

БАҲОРГИ НОВДАЛАР...

Мен баҳорда дарахтларни буташ пайтида кесилган ортиқи новдаларни ташлаб юбормайман. Новдаларни куритиб олиб, қиши-қировли кунларда дамлама тайёрлаб фойдаланаман.

Яра ва жароҳатлар учун 2 чой қошик майдалангандан олхўри новдаси устига 1 стакан қайнок, сув кўйиб, паст олова 10-15 минут қайнатинг. Сузиб олгач, илиқ дамламани кунига 3 маҳал, 1/3 стакандан ичинг. Бу дамлама йўтални ва нафас олини йўллари шамоллашини даволайди.

Ушбу новдаларни кесиб куритиб олсангиз, қиши-қировли кунларда ҳам фойдаланишингиз мумкин.

Ш. Азимов,
Тошкент шаҳри

ЁНГОҚ ҲАМ ФОЙДАЛИ...

Нафакада чиқишимга озгирина қолган пайтида соғлиғим безовта қила бошлади. Мен акушер қабулига бориб, ўзимни текширирдим. Шифокор менда фибриома борлигини айтиб, касаллар рўйхатига кўшиб кўйди. Машъум бўлишича фибриоманинг катталиги 9 ойлик ҳомила хажмиди экан. Мен операция килишлари мумкинлигини ўйлаб ваҳимага тушдим. Кўшнимиз, кўпни кўрган кекса аёл менга ёнғок пўчоғи билан бу дардни даволашим мумкинлигини айтиди. Бу усул шундай экан.

Ёнғоқ пўчоғи ва магиз орасидаги пўстини майдалаб януб, унинг 1 ош қошиғи уст-

тига, 1 стакан қайнок, сув кўйим. Буғда 30 дақиқа қайнатгач, тун бўйи иссиқлигича дамлаб кўйдим. Сузиб олгач, ушбу ёнғоқли дамлама эрталаб, тушда ва кечкунр 1 стакандан, кўпумлаб ичилади. Бу давони кўллаб, дарддан фориб бўлдим.

П. Жўраева,
Сирдарё вилояти

ТАБИЙ КОСМЕТИК ВОСИТАЛАР

Онамнинг кундалик дафтирида жуда кўп фойдали маслаҳатлар ва даволаш усуллари ёзилган. Бир куни уни ўқиб, биз аёлларга жуда асқотиши мумкин бўлган табий косметик усуллар ҳадидаги маслаҳатларни кўчириб олдим. Уни тўлалигича сизларга тавсия этмоқчиман.

ЁЛҒИ ТЕРИ ЧУЧУН

1. Катта, серсув сабзини киргичдан чиқаринг. Тайёр бўлган бўтқани юзга сурасиз, юзда 20-25 минут туриши керак. Кейин бўтқани болалар атисорвони билан ювни ташлайсиз. Ушбу бўтқа хуснбузар тошган ва сўлғин юзли аёллар учун айниқса фойдали.

2. Янги помидорни эзиб, 30 минут давомида юзга суриси кўясиз. Ювгач эса вазелин ёки сут билан артасиз. Ушбу восита ёғли ва ёриклири бор юз терилари учун мўлжалланган.

3. Бир нечта оқ ва қизил смородиналарни эзиб картошку крахмали билан аралаштирасиз. Хосил бўлган бўтқани юзга сурасиз-да, 30 минутдан кейин илик сув билан ювасиз.

4. Кечкунр юзингизни янги карам сувига ботириб олинган пахта билан артинг. 30 минутдан кейин илик сув билан ювинг.

5. Майдалаб кесилган ўрик, қатик ёки қаймоқни тенг микдорда аралаштиринг. Юзга сургач 20-30 минутдан кейин илик сувда ювинг.

6. Серсув узумдан бир неча

донасини тешиб, шарбати билан бўйин ва юз терисини артасиз. 15-20 минутдан сўнг ювингиз мумкин.

7. Ўртача катталикдаги олмани тўртбурчак шакиси озорк сутга солишиб қайнатилиди. Сутда олма бўлаклари ивиб, то бўтка ҳолига келгунча қайнатилиди. Бўтка сузиб олингач, илик ҳолига юзга сурилиб, 20 минутдан сўнг союв сув билан ювасиз.

КУРУҚ ТЕРИ ЧУЧУН

1. Янги ўзилган карам bargлари сутга солиниб бўтқа ҳолига келгунча қайнатилиди. Бўтқани юз ва бўйин терисига суриб, 20 ёки 30 минутдан кейин ювасиз терини тетикалаштириди.

2. Яшил салат bargларини майдалаб тўғраб, озорк ўсимлик ёғи ва лимон шарбатидан аралаштириб курущаган юз ва бўйин терисига сурсангиз, терини майданлаштириди.

3. Бир ош қошик қайнатилимаган сутга бир неча дона бодринг бўлакларини солиб, ярим соат кўйиб кўйинг. Сўнг бодринг бўлаклари билан юзингизни артинг.

О. Раҳимова, Хоразм вилояти

ЧАКАНДА ЁГИ- АЙНИ МУДДАО

Бакувват бўлишимга қарамасдан тез-тез нафас олиш йўллари шамоллашидан азият чекаман. Сал шамолга дуч келсан томогим ачишиди, овозим хирриллай бошлайди. Ахволимни кўрган дўстларимдан бири ўзи кўллайдиган бир усулни айтганида унча эътибор бермадим. Лекин шундай бўлса-да, уни синаб кўришга қарор қилдим.

Хар куни кечкунр чаканда (облипеха) ёғи билан буғландим. Товока кўйилган қайнок сувга озрок чаканда ёғидан кўшиб, паст олвода бирор қайнатиб олдим. Устимга кунга кўнга ёлиб, чаканда ёли сувдан 15 дақика нафас олдим. Шунингдек, томогимни чаканда ёғига ботириб олинган пахта билан артдим.

Ушбу муолажа менга яхши фойда берди.

Ф. Шарипов,
Сурхондарё вилояти.

ҚУВВАТ БЕРУВЧИ ИЧИМЛИК

1 ош қошик далаочай (зверобой) гиёҳи устига 1 стакан қайнок сув кўйиб, термосда 1 соат давомида дамлаб кўйилади. Сўнг сузиб олиб, иккى дона ўртача катталикдаги анор шарбати араплаштирилади. Тайёр бўлган ичимликни кунига 1/3, 1/2 стакандан, озроқ минерал ёки кайнатилган сув кўшиб ичилади.

Бу ажойиб ичимлик юрак томир тизимиши, юрак ҳуҗайратлари ва юрак мушакларини мустахмалайди. Асабларни тинчлантиради, шамоллашдан ҳам химоя қилади.

Анорнинг нордон шарбати кўшилиб, тайёрландиган ушбу ичимлик айниқса, баҳорда, киш бўйи ҳолсизланган танага кувват бахш этиади.

С. Каримова,
Наманган вилояти.

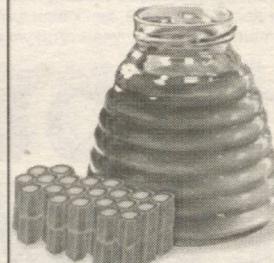
БАРМОҚ ЭЗИЛГАНДА...

Бир куни ишхонамиздаги залворли темир эшиқдан шошилиб кираётгандим, бармоғим эшик орасига сикилиб қолди. Кўзларимдан олов чиқиб, оғриқдан ҳушимни йўқотишинга сал қолди. Бармоғимни чангальлаб хонмага кирганимда аҳволимни кўрган ҳамхонан тезда бориб бир стакан союв сув келтириди. Бармоғимни сувга тикиб ўтиришга мажбурлади. Бир минутдан сўнг бармоғимни сувдан олиб бошим узра бир минут кўтариб турдим. Бу муолажани 10 марта бажарди.

Хар гал кўлимни союв сувга тикарканман, оғриқ пасая бошлаганини хис қипардим. Бир соатдан сўнг эса ўзилган бармоғимни бемалол қимирлата бошладиди. Бу муолажа айниқса, болта, бола билан кўп ишлайдиганлар учун аскотиши мумкин.

Х. Мирзаева,
Карши шаҳри.

АСАЛЛИ КОМПРЕСС...

тезда йўталим камая бошлага нини сезидим. Орадан бир ой ўтгач эса йўталим таққа тўхтади. Бу малҳам куйидагича тайёрланади.

Аввало бир стакан ялпиз, мойчек, кийикут ёки маврак гиҳидан солинган қайнокни чой дамлайсиз. Бу чойга лимон ёки асал қўшсангиз ҳам бўлади. Чойни ичиб бўлгач, кўрак қафасига асал сурб, устидан сувқоз кўйиб, қалин кўрпага ўралиб ётасиз. Муолаждан сўнг асални ювби ташлайсиз. Бу муолажани аввалига ҳар куни, сўнг кун ора 12 кун давомида бажарсангиз, йўталдан буткул фориб бўласиз.

В. Азизхўжаева,
Самарқанд шаҳри

ГАЙМОРИТНИ ДАВОЛАНГ!

Мен йиллар давомида гайморитдан азият чекиб юрадим. Бувим айтган қўйидаги усулини кўллаб тузалдим.

Бу нинг учун 1 дона тухум 10 минут давомида қайнатилади. Тухум қаттиқ бўлиб пишгач, пўстини арчмасдан туриб, пичоқ билан иккига бўлиниади. Чой қошик билан сариги ахратиб олингач, ўрни асал билан тўлдирилади. Очиқ томонини юқорига қаратиб қадаҳа устига кўйилади. Тухум совугач, эриган асални кунига 5 маҳал, 2 томчидан ҳар бир бурун катагига томизилиди. Муолажа давомида 3 дона тухум керак бўлади. Ушбу муолажани кузда,

қишида ва баҳорнинг бошланиши пайтида, бир йилда иккى марта бажариш мумкин.

У. Умарова,
Тошкент вилояти.

БЕЛ ЧУРРАСИ ХАСТАЛИГИДА...

Бел белимда 10 соатдан ортиқ туради. Сўнг белимга сурилган малҳамни артиб ташлаб, яна янгисини сураман. Компресни ҳам 10 соатдан кейин ечаман. Бу вақтда белимдаги шамоллаш йўқолиб, оғриқ ҳам астасекин тўхтайди. Оғриқ колса-да, яна тақорламаслиги учун бу муолажани иккى ҳафта давом этираман. Бу муолажа эса чуррани камайтира боради.

Э. Жалилов,
Наманган вилояти.

ПИЁЗ ЁРДАМ БЕРДИ

визакка учун парво қилмадим. Лекин ўнг кулогимни қаттиқ шамоллатиб олибман.

Ўига келганимда кулогим симиллаб оғририди. Ахволимни онамга айтидим. У дарҳол дуҳовкага бир дона пиёзни тикиб кўйди. Пиёз пишгач уни докага ўраб сикиди. Пишгач пиёз шарбатига пахтани думалоқлаб ботириб олгач, ҳар иккala кулогимга тикиб кўйди. Устидан пахта кўйиб, рўмол ўратиб кўйди. Эрталаб турсам, оғриқ йўқолибди. Кечгача уч-турт марта муолажани қайтариб турдик. Иккى кундан кейин саса оғриқдан асар ҳам қолмади.

В. Алихўжаев,
Самарқанд шаҳри.

ДИЛБАР ва БАСИРА тайёрлаши.

МУНОСАБАТЛАРДАГИ 10 ТА ХАТО

Эркаклар аёллар кўнглини олиша, улар билан узоқ муддатли, балки бир умрли муносабатлар боғлашда йўл кўядиган асосий хатоларни биласизми? Куйидаги мақолани ўқиб ана шу саволга жавоб топасиз ҳамда улардан кутулиш йўлларини билиб оласиз.

1-ХАТО: "Яхши йигит" ролини ўйнашга берилиб кетиш.

Агар билсангиз, чин маънода гўзал аёлларни ҳеч қаҷон том маънодаги "яхши йигитлар" ўзига ром этмаган. Яхшилаб эслаб кўрин, балки сизнинг яқин танишларингиз орасида ҳам ёқимтой, сизга қизиқиш билан қарайдиган, аммо кўнглида сизга нисбатан алоҳида илиқлик бўлмаган қизлар(аёллар) бўлса керак. Бу нимани англатади? Ҳаммаси оддий...

Ҳамма гап шундаки, қизлар(аёллар) эркакнинг қанчалик яхшилигига (келишганлиги, сўзамоллиги, хушумомаллиги ва хоказо) унчалик эътибор беришмайди. Улар асосан қарашларида, сумбатида, туриш-турмушида куч ва салобат ако этиб турган эркакларни танлашади.

Шу боис агар сиз "яхши йигит" бўлиб, бирор аёлнинг кўнглидан жой олишдан умидвор бўлсангиз, овора бўлганингиз қолади. Бу холда у сизнинг асличи күнгизни ҳис этолмайди. Унга ҳар томондан ёрдам берганингиз, кўнглини кўттарганингиз, айтганини муҳаёй айлаганингиз билан у албатта сизни танлашига ишонч йўқ. Аксинча бўлиб чиқиш эҳтимоли эса кўпроқ.

2-ХАТО: Уни ўзингизни севишга кўндиришга уринишингиз.

Аёлларга ёкиш илинжидагасирият эркаклар буни уларнинг муҳаббатини қозониши воситаси деган хато хаёла боришидай биз йигитлар уларнинг маъқуллашига сабаб бўлади, деб ўйлаган ишларимизни қилишдан чарчамаймиз. Аммо аёлларга ҳеч қаҷон уларнинг оёғи остига поёндоз бўлишига тайёр эркаклар ёқмаган ва ёкмайди ҳам.

Аслида бундай йигитлар(эркаклар) уларнинг фашини келтиради. Ишонмайсизми? Унда ба ҳақда ўзингиз танишган, хатто танимаган қизлардан, аёллардан сўраб кўринг.

4-ХАТО: Кимматбаҳо соваллар ва ресторанларга таклиф қилиш билан уни "сотиб олишга" уриниш.

Бирор марта кўнглинингиз ёккани учун мунтазам қимматбаҳо соваллар ва гуллар, ресторанлардаги тушлик ва кечки овқатлар билан сийлаган аёлнингиз охир-оқибат сизни ташлаш, сиз унинг учун қилган нарсаларнинг ўндан бирига ҳам курби ет-

гингизни, аммо ўз ҳис-туйгуларнингизни жиловлашга кодир эмаслигингизни сездириб кўясиз. Ҳиссиётга берилиувчан ва ўта романтик эркаклар эса аксарият аёлларга мутлоқа ёқмайди.

6-ХАТО: Жозибадорликни аёллар ҳам эркаклар каби тушунишади, деб ўйлаш.

Танлаш ва мафтун бўлиш каби масалаларда аёллар эркаклардан мутлақа фарқ килишади. Шу боис сиз мазкур далилни ҳеч қаҷон этибordan қочирмаслигингиз лозим.

Эркак киши ёш, гўзал, латофатли аёлни кўрганда унга мафтун бўлиб қолади. Хўш, келишган, чиройли кийинган эркакни кўрганда аёлларнинг кўнглидан қандай туйгулар кечади?

Аёлларни биринчи галда эркакларнинг ички сифатлари ўзига жалб этади. Агар сиз ўзингизни тўла намоён эта олсангиз, ҳар кандай аёл сиз унга мафтун бўлганингиз каби сиз ҳам

дан ҳам севсангиз, бунинг исботи сифатида онангизнинг юрагини олиб кeling", деб шарт кўйган қизнинг талабини бажартган йигит ҳақидаги ривоят эсингиздами!

Аслида қизларга кўйдек ювощ, бурнидан ип ўтказиб олингандек етаклаган томонларига кетаверадиган йигитлар ёқмайди. Бундай йигитлар ҳақида айрим шаддод қизлар "Латта-ю!" дейшиади.

9-ХАТО: У ёки бу ҳолатда қандай йўл тутишни билмай эсанкираб қолиши.

Аёллар аксарият ҳолларда эркакларнинг имани ўйлашга ётганини хис килиб турнишади. Чунки аёлларда ташки аъзоларга қараб, кўнгилдан ўтётган Фикрларни уқиб олиш туйгуси эркакларга нисбатан ўн карра кучлирек.

Шу боис ундан телефон рақамини сўрамоқчи бўлганингизда ҳам, учрашувга, кинога ёки концертраға таклиф қилганингизда ҳам, бўса олингиз келганида ҳам бир қарорга келган холда қатъий ҳаракат килишингиз лозим бўлади. Йўқса, у нимани хоҳлаётганингизни сезиб турди, аммо ўзини ҳеч нарсани билмаганга олиб, сизга ёрдам бермай тураверади.

Шу боис эсанкирамасдан ўзингизни кўлга олиб, нимани хоҳлаётганингизни очиқ айтинг.

10-ХАТО: Ўзлигини яширишга уриниш.

Бу юкорида санаб ўтилган барча хатоларнинг энг катасидир. У аксарият йигитлар унди қизлар билан муносабат ўрнатишда мувваффақиятга эришишдан кўра ҳаммасини барбод қилишга сабаб бўлади. Чунки йигитлар қизларнинг кўзига кучисиз ва ожиз бўлиб кўринишдан, ўрни келганда ёрдам сурошади. Деярли барча эркаклар аёлларнинг олдида "билимайман", "шубҳам бор", "кўлимдам келмайди" каби жумлаларни айтишини ўзлари учун ор деб билишади. Шунингдек, деярли барча эркаклар аёллардан сова қабул қилишни уddyалай олишмайди. Бу эса аксарият ҳолларда аёлларнинг ҳамиятига тегади.

Аёллар чиндан-да кучли эркакларгина ўзлигини яширимаслигига, туриш-турмушини, хатти-ҳаракатларини очиқ намоён этишиларига ишонишади ва ушандай эркакларни хурмат қилишади.

ДАРМОН тайёрлади

Аксарият йигитлар ўзларига ёкиб қолган қизлар уларга совук муносабатда бўлишича ёки эътибор беришмаса, қандай йўл тутишларни биласизми? Тўғри топдингиз. Улар қизларни ўзларига бошқача муносабатда бўлишига кўндиришга уринадилаш.

Аммо бир нарсани унуманг. Сиз ҳеч қаҷон аёлларни ўзингиз ҳақинингизда ижобий фикрга келишга мажбур этолмайсиз, буни у қалбан хис этиши лозим. Йўқса, барча уринишларингиз бе-самар кетади. Шу нарса ёдингида бўлсин.

Аёл сизда ўзи хоҳлаган инсонни кўрмас экан, унинг фикрини қандай килиб ўзгартирмоқчисиз? Уни ишонтиришга ҳаракат қилинг, унинг фикрини на мантак билан, на мулоҳаза билан ўзгартириб бўлмайди. Аммо айрим сабабларга кўра аксарият йигитлар айнан шундай йўл тутишади. Чунки биз эркаклар аёлларга нисбатан очиқроқ ва бошқачароқ фикрлаймиз.

Аёллар биз билан қизиқмайтганини сезиб қолсак, ялиниш, илтимос килиш, тарькиб этиши йўли билан ва бошқа воситалар ёрдамида уларнинг этиборини ўзимизга қартишга уринамиз. Бу жуда ёмон ва нотурғи усул. Ундан фойдаланмаган маъкул, чунки у ҳеч қаҷон иш бермайди.

3-ХАТО: Аёлнинг кўллаб-куватлаши ва маъқуллашини кутиб унга термула-вериш.

5-ХАТО: Унга бўлган муносабатингизни намоён этишига шошилишингиз.

Аксарият йигитлар қизлар билан муносабатларда йўл кўядиган энг катта хатолардан янга бири уларни қанчалик севишиларини билдиришга шошилишлариdir.

Гўзал, латофатли қизларнинг ва аёлларнинг этиборини қозонишга, улар билан танишишга уринувчилар кўп бўлади. Шу боис уларни тез-тез учрашувларга таклиф этишиади. Табиийки, бундай учрашувлар натижасида уларнинг тажрибаси ортиб боради, ҳамда ўзингизни танишишингизга, гап-сўзларнингизга қараб сизга даррёв баҳо бериб кўя колади. Мабодо, биринчи учрашувдаётгари ўзингизни кутишишингиз, шу ондаёқ ҳафсаласини пир қиласиз.

Бундай хатти-ҳаракатнинг дастурхон қилиб тўкиб солсангиз, шу ондаёқ ҳафсаласини пир қиласиз. Бундай хатти-ҳаракатнингиз билан унга ростдан ҳам уни деб ақлдан озишга тайёрли-

16

*Oila va jamiat**Oila va жамият*

Ёшиим 34 да.
Асли Сурхондарё вилояти, Термиз шаҳриданман. Ишлайман. Уйланмаганинман. Уй-жойим йўқ.

Оғир-вазмин, жиддий инсонманд. 30 ёшгача бўлган кеярлик бўлишидан катъи назар, уй-жойлик, ақли ва

хушрўй қизга уйланмоқчиман.

Телефон рақами: 8-346-

22-746-28-54. Кўнгирокларингизни умид билан кутаман. Телефон қилинглар, танишайлик, оила қурайлик.

Фарход

Ёшиим 24 да. Маълумоти ўрта, тикувчилк ва пазандачилик қасблари ҳам бор. Хушчакчак, кўркам қиз. Ота-онаси билан яшайди. Коллежда дугонам билан бирга ишлаймиз. 30 ёшгача бўлган, қайси вилоятдан бўлса ҳам ўзининг уй-жойи бўлган, олий маълумотни, ишлайдиган, олижаноб ва дийенатли йигит бўлса, турмушга узатган бўлардик.

Дугонамнинг манзили таҳририятда.

Гулопода

Ёшиим 50 да. Отам билан ажрашиб кетишган. Одам олий маълумотни, ишлайди. Ўзимизнинг ўйимиз бор. Одам турмушга чиқкан, яқинда менинг ҳам тўйим бўлгач, одам бечора ёлгиз қолади. 57 ёшгача бўлган, Сирдарё вилоятидан ёки Тошкент шаҳрида яшайдиган, уй-жойи, ишлайдиган, инсоф-тавғифи, эътиқодли ёзрак бўлса турмушга чиқар эди.

Манзилимиз таҳриriятда.

Гулопод

Ёшиим 48 да. Икки нафар ўғлим бор. Уларни уйлантириш учун эса уй-жойим тайёр. Ўзимизнинг ҳам алоҳидаги уй-жойим бор.

55 ёшгача бўлган, қаерлик бўлишининг аҳамияти йўқ, олижаноб, диёнатли, ёлғиз, баланд бўйли, ишлайдиган, келишган ёзрак билан оила қуриш максадидаги танишмоқчиман.

Манзилимиз таҳririyatda.

Шахзода

«ОИЛА» БЎЛИМИГА КЕЛУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
Бўлимига келиб эълон берувчилар ҳам, манзил олишга келганлар ҳам, ёки шу масалада вилоятлардан хат йўллаганлар ҳам таҳririyatga паспортлари нусхасини топширишлари шарт. Паспортининг нусхаси бўлмаган шахсларга келин ва куёвларнинг манзиллари ёки телефон рақамлари берилмайди.

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

Фойдаланиммаган кўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбага акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюқ Турон кўчаси, 41-й. Босишига топшириш вақти - 18:00. Босишига топширилди - 19:00.

E-mail: [oilavajamiat@mail.ru](mailto:oilavajamiat@rambler.ru)

805

Ёшиим 35 да. Олий маълумотиман. Уй-жойим бор. Ажрашганман. Яхши оиласининг фарзандиман. Мулойим, келишган, орасла аёлман. Нуғузли ташкилотлардан бирда ишлайдиган. Фарзандим йўқ. 50 ёшгача бўлган, ишлайдиган, Тошкент шаҳрида яшайдиган, ўзининг уй-жойи бўлган, оиласи таъминлай оладиган, кўркам ва жиддий ёзрак билан танишиб, оила курмоқчиман.

Манзилим таҳririyatda.

Дилдор

806

Асли тошкентлигимиз. Акамнинг ёши 35 да. Жиддий сабабга кўра ажрашган. Акам чирайли, баланд бўйли, бизнес билан шугулланадиган омадли бизнесмен йигитлардан. Маълумоти олий, ўзининг алоҳида уй-жойи ҳам бор. 30 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида яшайдиган, келишган, орасла, оқила, соглом, меҳрибон ва баланд бўйли, оқ юзли қиз бўлса келини ѡзиган бўлардик.

Манзилимиз таҳririyatda.

Мамурахон

807

Асли тошкентлигимиз. Кизимнинг ёши 32 да. Маълумоти олий. Турмушга чиқмаган. Нуғузли ташкилотлардан бирда ишлайди. Кўркам ва жиддий, ўйлаб иш тутадиган қиз.

40 ёшгача бўлган, ўзининг уй-жойи бўлган, олий маълумотли, оиласини моддий томондан таъминлай оладиган, (қаерлик бўлишининг фарқи йўқ), кўркам, олижаноб йигитни қўёб қилган бўлардик.

Манзилимиз таҳririyatda.

Райхон

808

Ёшиим 32 да. Бухоро вилоятининг Когон шаҳриданман. Ажрашганман. 2 ҳонали ўйим бор. Бир нафар қизим бор. Ишлайман. Кизимга оталик меҳрини бера оладиган, ичмайдиган, чекмайдиган, уй-жойи бўлган, рўзгори учун куйнадиган ёзрак билан танишиб оила курмоқчиман.

Манзилимiz таҳririyatda.

Шоирахон

809

Ёшиим 31 да. Бухоро вилоятиданман. Ажрашганман. Бир қизам бор. Хозир ота-онам билан яшайдиган. Ишлайман. Орасла, саранжом-сарипта аёлман. Ишлайдиган, ёзди вафот этган ёки бефарзанд, уй-жойи, кизчамга оталик килидиган ёзрак бўлса танишиб, турмушга чиқмоқчиман.

Манзилиmiz tаҳririyatda.

Нафиса

810

Бухороликман. Ёшиим 26 да. Камтар, тортиноч, кизман. Моддий томондан таъминланганман. 31 ёшгача бўлган ўқимишили, ишлайдиган, ёмон иллатлардан ҳоли ёзрак билан танишиб оила курмоқчиман.

Манзилиmiz tаҳririyatda.

Юлдуз

811

Бухороликман. Ёшиим 26 да. Камтар, тортиноч, кизман. Моддий томондан таъминланганман. 31 ёшгача бўлган ўқимишили, ишлайдиган, ёмон иллатлардан ҳоли ёзрак билан танишиб оила курмоқчиман.

Манзилиmiz tаҳririyatda.

Кўнгилми

ҲАР КИМНИНГ ЎЗ ОИЛАСИ БЎЛСИН!

- Қашқадарёдан келдим. Исимим Алишер. Аёлим вафот этган. Ўзим олий маълумотиман. Умрим бўйи катта лавозимларда ишлаганман. Ҳозир эса пенсия оламан. Қўнгилми тушунадиган бир аёлни излаб келдим... Ёш утганда ёч бир ёркакнинг бошига ёлғизлик тушмасин экан...

Манзилиmiz таҳririyatda.

Дилдор

Нега ёлғизман деяпсиз, яқинла-

риғиз ҳам йўкими?

- Нега йўк бўлсин? Альбатта бор-да. Ети нафар фарзандларим бор. Худога шукр, ҳаммасини уйлик-жойли қилиб бўлгандик... Бир ота-она етти фарзандини бокиши, ҳар бирининг кўнглини тушуниши мумкин экан, лекин етти бола битта отани бокиши у ёкда турсин, этто кўнглини ҳам тушунмас экан-да...

- Фарзандларингиз сизни тушуниш маддими?

- Нима десам экан? Эҳтимол мен ноҳақдирман. Лекин мен болаларим туғилнидан бошлаб меҳнат кўлдим. Тингмадим. Үзимни-утга, ўқуқа урдим. Каттагина ерни сотиб олиб шу ёрга, саккизта иморат курдим. Уғилларимни уйлантирудим. Ҳатто кизларим кўйналмаслиги учун уларга ҳам ўқиби бердим. Кучим етганига машина олиб бердим. Аммо, на чора? Ота-оналиқ

* * *

Тошкент шаҳридан Каюм ота бўламан. Отана борки фарзандининг тезрок уй-жойли бўлиб кетишими, мустаҳкам оила куришини истар экан. Биз ҳам аёлни билан фарзанд-ларимиз бахтил-саодатли бўлиб кетишими истардик. Худога шукр, давлат, баобру оилаларданмиз. Тадбиркорлик билан шугулланамиз. Ҳеч нарсадан камчилигимиз йўғу, лекин

кизимнинг тақдири...

- Нима бўлган?

- Биласизим, оиласиз зиёлилар оиласи бўлгани учун фарзандларимни ўқитганмиз. Кизим институтда ўқиб юрган пайтида жуда кўп яхши оиласларинг фарзандларидан кизимнинг сочилар келди. Лекин биз уларни қайтаравердик...

- Нега?

* * *

- Ёшиим 48 да. Асли тошкентлик Обиджон бўламан. Мана, беш йилдирки ёлғизман. Отам билан яшайди. Аёлим, икки нафар фарзандларим бор эди. Ажрашиб кетдик.

- Ажрашиб нима сабаб бўлди?

- Илгари трамвай хайдардим. Кейин дўхтирга текширтигригамнида кўзим сам хирашганини айтишиди. Ногоронликча чиқуб, исиз колдим. Эркак қиши уйда қолмасин экан. Жуда сикилдим. Бир томондан аёлмай вайсади, рўзгорнинг камчиликлари эса сира тугамайди, денг. Шу орада бир воқеа рўй берид, ҳаётим ўзгарди, кетди.

- Кандай воқеа экан?

- Қабристонимиз гўркови оламдан ўтиб қолдил. Анчагача гўрков топилмади. Бир куни кўшнимиз вафот этиди. Бир неча йигитларни ёнимга олиб, қабристонда мархумга қабр кавладик. Шу куни эса мачитимизнинг имоми мени чақириб, гўрковликка тақлиф килди. Авал секандим, иккиландим. Кейин эса рози бўлдим. Шу кундан хотиним тўнини тескари кийди. Олиб келган пулларимни олади-ю,

хомий: «Матбуот тарқатувчи»

акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0169-рекам билди 11.01.07да рўйхатта олинган.

Бўюрга Г - 232. Формати А-3, ҳажми 4, табоқ.

Адади - 14125

Сахифаловчи - Ш. БАРОКОВ

Рассом - Н. ХОЛМУРОДОВ

Мусахих - С. САЙДАЛИМОВ

1 2 3 4 5 7 8